

Mr 126850

การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

นางสาวเชิญพร สีสุตตา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผู้วิจัย : นางสาวเชิญพร สีสุตทา

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทร์ชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนัด)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ)

ชื่อเรื่อง	: การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ผู้วิจัย	: นางสาวเชิญพร สีสุดทา
ปริญญา	: ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ
ปีการศึกษา	: 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย (3) เพื่อเปรียบเทียบการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะก่อนเรียนกับหลังเรียน และ (4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ การใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กศน. อำเภอกาบัง สังกัดจังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน นักศึกษา 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (3) แบบประเมินการเขียนสื่อสารภาษาไทย (4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t – test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เท่ากับ 83.0/85.83 (2) ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีค่าเท่ากับ 0.7166 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 71.66 (3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ (4) ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบ

แบบฝึกทักษะ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.66 ,
S.D. = 0.54)

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ การเขียนสื่อสาร
ภาษาไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : Development of Communications in Thai Writing through Drills with Mind Mapping of Non-Formal and Informal Education Students.

Author : Miss Chernporn Srisudta

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisor : Associate professor Dr.Prasopsuk Rittidet
Assistant Professor Dr.Kanlaya Kunsuwan

Year : 2019

ABSTRACT

The purpose of this study were : (1) to develop Thai writing communicate student of the Non-Formal and Informal Education by using mind mapping and workbooks with the efficiency required 80/80; (2) to examine a value of effectiveness index of the lesson plans; (3) to compare Thai writing communicate student of the Non-Formal and Informal Education by using mind mapping and workbooks between pre-test and post-test; and (4) to measure student satisfaction using mind mapping and workbooks student of the Non-Formal and Informal Education from Khamsakeasang Khamsakeasang district , Nakhon Ratchasima province achievement Thai writing communicate by using mind mapping and workbooks and (4) to study the students' satisfaction toward using mind mapping and workbooks. The samples were 40 of Matthayom ton students from Khamsakeasang, of the Non-Formal and Informal Education Semester 2, Academic year 2560. The instruction was a research tools included: 1) The instruments in the experiment were 8 learning of Thai writing communicate by using mind mapping and workbooks 2) The Thai achievement tests 3) Assessment of Thai writing communicate by using mind mapping and workbooks and 4) Satisfaction The statistics used were percentage, mean, standard deviation and test t-test (Dependent Sample).

The results of the study were as follows: (1) efficiency of activities develop Thai writing communicate student of the Non-Formal and Informal Education by sing mind mapping and workbooks approach of 83.0/85.83 ; (2) effectiveness of activities

develop Thai writing communicate student of the Non-Formal and Informal Education by using mind mapping and workbooks was equal to 0.716; (3) The achievement, before and after found that the after instruction was higher than before at the .05 level of significance; and 4) Satisfaction using mind mapping and workbooks student of the Non-Formal and Informal Education was overall at a high level. (\bar{x} = 4.66 , S.D. = 0.54)

Keywords : : Learning Achievement , Mind mapping and workbooks, Thai writing communications.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์และความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจน ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทระจิตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ฝาระนัด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง อาจารย์ ดร.ประยงค์ หัตถพรหม ดร.อัจฉริยา พรมท้าว คุณครูอาภรณ์ มัจจะบก คุณครูสุพี ผิวขาว และคุณครูชนิษฐา ปลั่งกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ให้ความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษา และคำแนะนำตลอดมาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ คณะครู และนักศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง ที่ให้ความอนุเคราะห์และ ให้ความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัว และครูอาจารย์ ที่อบรมสั่งสอนและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

นางสาวเชิญพร สีสุดทา

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.....	8
2.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	12
2.3 การเขียนสื่อสาร.....	16
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ	30
2.5 การวัดและการประเมินผลพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย	39
2.6 ความพึงพอใจของผู้เรียน	44
2.7 บริบทของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอขามสะแกแสง	47
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
3.4 รูปแบบการวิจัย	60
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	61
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
บทที่ 4 ผลการวิจัย	66
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	76
5.2 สมมติฐานของการวิจัย.....	76
5.3 สรุปผลการวิจัย.....	77
5.4 อภิปรายผล	78
5.5 ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ...	88
ภาคผนวก ข แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	109
ภาคผนวก ค ผลการหาคุณภาพเครื่องมือ	113
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	119
ประวัติผู้วิจัย	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2.1	ตัวชี้วัดและเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับสาระการเขียน	15
2.2	เปรียบเทียบการทดสอบแบบเดิมกับแบบทางเลือก	40
2.3	ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินทักษะการเขียน	43
3.1	เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย สาระการเขียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	56
3.2	แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design	60
4.1	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการทดสอบด้วยแบบทดสอบ ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ (E ₁)	68
4.2	ค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และร้อยละของคะแนนจากการทำแบบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน	70
4.3	ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ (E ₁ /E ₂)	72
4.4	ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ	73
4.5	เปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย	73
4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิดประกอบ แบบฝึกทักษะ	74
ค.1	แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย เรื่อง การเขียนสื่อสาร ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบ แบบฝึกทักษะ	114
ค.2	แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย เรื่อง การเขียนสื่อสาร ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบ แบบฝึกทักษะ	117

ตารางที่	หน้า
ค.3 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	118

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	49

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และมุ่งเน้นให้ ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและยึดความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่มีการจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะด้านเนื้อหาและทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ที่มีทักษะทางภาษาดีจะสามารถเรียนวิชาต่างๆ ได้ดีตามไปด้วย และใช้ภาษาในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและปัญหาของสังคม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551) การที่ผู้เรียนจะมีทักษะทางด้านการสื่อสารที่ดีนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักของภาษาไทย เพื่อเป็นพื้นฐานต่อการนำไปใช้ในศาสตร์อื่นๆ เนื่องจากการเรียนรู้ทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทยจำเป็นต้องใช้ทุกสาขาวิชา จึงต้องมีพื้นฐานทางภาษาที่ดี

การสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่างๆ ให้สัมพันธ์กัน ทั้งทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน โดยเฉพาะทักษะการเขียนสื่อสารซึ่งนับว่าเป็นทักษะที่มีความจำเป็นที่ใช้ในการรับสารและส่งสาร การเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญแทนคำพูด นอกเหนือไปจากประโยชน์ในชีวิตประจำวันแล้ว ในการเรียนการสอนเกือบทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึก เพื่อบรรยายถ้อยคำของครู ของเพื่อน หรือของวิทยากร ดังนั้น การเขียนจึงเป็นรากฐานในการเรียนวิชาต่างๆ การเขียนในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็น การเขียนข้อความ ประโยค กลุ่มคำ หรือวลี จะต้องเขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าหากเขียนผิดพลาดจะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป ผู้สื่อสารและผู้รับสารไม่สามารถสื่อความหมายให้ตรงกันได้ ทำให้เกิดความบกพร่องในการสื่อสารสาระการเขียนจึงเป็นสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดแก่ผู้เรียน เพราะการเขียน เป็นการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และจินตนาการให้ผู้อื่นเข้าใจ (สมปัด ตัญญูรัตน์ , 2531)

การเขียนเป็นสิ่งที่ทำให้สื่อสารกับบุคคลอื่นได้เข้าใจถึงความต้องการของผู้ส่งสาร โดยที่ผู้ส่งสารแสดงออกด้วยการเขียนถ่ายทอดอารมณ์ออกมาเป็นภาษา ทำให้ผู้รับสารเข้าใจอารมณ์ของผู้เขียนที่ถ่ายทอดออกมา แต่ถ้าหากเขียน และเขียนผิดพลาด ความหมายก็จะเปลี่ยนไปทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน

จนนำไปสู่การสื่อสารที่ล้มเหลว การเขียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อกิจธุระ การประกอบอาชีพ การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน ตลอดจนการประกอบกิจกรรมต่างๆ ต้องอาศัยการเขียนทั้งสิ้น นอกจากนี้ ทักษะการเขียนยังมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เมื่อผู้เขียนเขียนข้อความ ผู้อ่านรับสารก็จะอ่านข้อความ เมื่ออ่านแล้วเกิดความรู้สึกรู้สึก ความคิดเห็น ความเข้าใจ หรือไม่ อย่างไร ก็จะส่งสารออกมา ในที่สุดผู้เขียนก็จะทราบได้ว่าข้อเขียนของตนเป็นเช่นไร มีคุณค่าหรือต้องแก้ไขอย่างไร ผู้เขียนสารที่ดีนอกจากจะต้องมีความรู้ด้านภาษาที่ต้องเป็นสื่อถ่ายทอดแล้ว ยังต้องรู้จักคำ ประโยค ย่อหน้า ข้อความที่เป็นใจความ แก่นของเรื่องหรือแนวคิด ข้อคิดจากการอ่าน รู้จักวิธีการแยกข้อความ หาประโยคใจความ ประโยคสนับสนุน ให้รายละเอียด ประโยคข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อความที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ผู้เขียนสารจำเป็นจะต้องนำไปใช้ในการส่งสารของตนเองเพื่อให้สารนั้นมีคุณค่าต่อผู้อ่าน (ประดับ จันทร์สุขศรี, 2551) นอกจากนี้จะเป็นผู้ส่งสารที่ดีแล้ว ต้องคำนึงถึงการใช้ภาษาหลักภาษา คำ หรือวลี ต่างๆ ให้เหมาะสมกับประโยคที่ต้องการสื่อสารอีกด้วย ในประโยคเดียวกันควรจะใช้ภาษาระดับเดียวกัน เพื่อความเหมาะสมและถูกหลักภาษา

จากการประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ของนักศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหา บทเรียนตามแผนการสอน การเขียนสื่อสารประเภทต่างๆ เพื่อทดสอบทักษะการเขียนของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ภาษาถิ่น คือ ภาษาไทยสำเนียงโคราชหรือภาษาโคราช ซึ่งเป็นภาษาไทยถิ่นกลาง คำศัพท์ทั่วไปตรงกับภาษาไทยถิ่นกลาง มีสำเนียงค่อนข้างเหนอและห้วนสั้นแบบภาคกลาง แต่มีการผันคำต่ำ-สูงที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่แตกต่างจากภาษาไทยถิ่นกลางบ้าง โดยมักใช้เสียงวรรณยุกต์เอก (เสียงต่ำ) แทนเสียงวรรณยุกต์โท (เสียงสูง) (มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ, 2560) นักศึกษาใช้ภาษาโคราชในการพูดติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม นักศึกษาจึงติดสำเนียงภาษาพูด และนำภาษาพูดมาเขียนสื่อสาร ซึ่งทำให้นักศึกษาบางกลุ่มมีปัญหาด้านการเขียนสื่อสาร การเขียนสะกดคำ การใช้วรรณยุกต์ผิด การเขียนไม่คล่อง การใช้หลักภาษาไทยไม่ถูกต้อง ซึ่งการเขียนสื่อสารนั้นเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับผู้เรียน ครูจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเขียนสื่อสารแก่นักศึกษาเป็นอย่างมากหากไม่เล็งเห็นความสำคัญของการเขียนนักศึกษาจะเขียนหนังสือไม่ถูก สื่อความหมายไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาของนักศึกษาไทยในปัจจุบัน ผลจากการเขียนไม่ได้ เขียนไม่ถูก ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในวิชาอื่นๆ ด้วย (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560)

การเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่อยู่ภายในออกมาเป็นภาษาเพื่อสื่อให้เห็นถึงความเข้าใจในการสื่อสาร การเขียนจึงถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่นักเรียนต้องใช้ในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งถ้าหากนักศึกษาที่มีปัญหาดังกล่าวได้รับการช่วยเหลือแต่เนิ่นๆ

แล้วก็จะช่วยให้นักศึกษากลุ่มนี้สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ดีขึ้นและส่งผลดีต่อการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ด้วย

จากสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาค้นคว้ารูปแบบการวิจัย และวิธีการสอนที่สามารถพัฒนาการเขียนสื่อสาร ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย และแลกเปลี่ยนความรู้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ตนเองต้องการ คนที่เรียนอ่อนได้รับการเอาใจใส่จากครูและเพื่อน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ 2545, น. 178-185, อ้างถึงใน ประสพสุข ฤทธิเดช, 2557, น. 70) แบบฝึกทักษะสามารถลดภาระขั้นตอนของครู แต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การที่ครูสร้างและนำแบบฝึกไปใช้ในการเรียนการสอน ต้องเหมาะสมกับระดับ วัย ความรู้ ความสามารถของผู้เรียน โดยมีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น สามารถ ใช้เวลาได้เหมาะสม สร้างให้น่าเชื่อถือและท้าทาย ทำให้การเขียนสมบูรณ์ คือ สามารถสนองความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (ขจีรัตน์ หงส์ประสงค์, 2524, น. 14, อ้างถึงใน ประสพสุข ฤทธิเดช, 2557, น. 86)

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านวิชาการ ด้านภาษา ด้านจินตนาการ และด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นการเตรียมผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข และรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนร่วมกันทำงานภายในกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนร่วมมือกันเรียนรู้ภายในกลุ่ม ร่วมกันแสดงความคิดเห็นออกมาโดยการเขียนเป็นแผนผังรูปภาพ โดยกำหนดหัวข้อใหญ่ที่มีคำสำคัญก่อน และแตกแขนงเป็นหัวข้อย่อยในลำดับต่อมาการใช้รูปแบบการเรียนนี้เป็นอีกวิธีในการช่วยอธิบายความสำคัญของเนื้อหาที่เรียนได้อย่างเข้าใจ ผู้เรียนสามารถแยกความสำคัญหลักและความสำคัญรองได้ สามารถนำรูปแบบการเรียนนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การช่วยจำ การแก้ปัญหา การนำเสนอ การวางแผน การตัดสินใจ การเขียนหนังสือ เป็นต้น (Tony, 1997, pp. 211-215, อ้างถึงใน ประสพสุข ฤทธิเดช, 2557, น. 70) ทำให้สามารถพัฒนาการเขียนสื่อสารได้

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะก่อนเรียนกับหลังเรียน

1.2.4 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ การใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษามีความสามารถด้านการเขียนสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 7 ตำบล ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลขามสะแกแสง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลพะวงาด ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลชีวิ๊ก ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลโนนเมือง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลเมืองเกษตร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลหนองหัวฟาน และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลเมืองนาท มีนักศึกษาจำนวน 560 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กศน.ตำบลขามสะแกแสง อำเภอขามสะแกแสงที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1

ห้องเรียน นักศึกษา 40 คน โดยวิธีการเลือกได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะจากเนื้อหาในหนังสือเรียนสาระความรู้พื้นฐาน รายวิชาภาษาไทย (พท21001) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยแยกเนื้อหาเป็นหน่วยย่อย ได้แก่

1.4.3.1 การเขียนสื่อสาร

- 1) การเขียนแนะนำตนเอง
- 2) การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญๆ
- 3) การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.4.3.2 การเขียนบรรยายประสบการณ์

1.4.3.3 การเขียนเรียงความ

1.4.3.4 การเขียนย่อความ

1.4.3.5 การเขียนแสดงความคิดเห็น

1.4.3.6 การเขียนรายงาน

1.4.4 สถานที่และระยะเวลาการวิจัย

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยให้ความหมายคำนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

“การเขียนสื่อสาร” หมายถึง ทักษะการใช้ภาษาชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นการสื่อสารและสื่อความหมายโดยมีตัวหนังสือและเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์แทนถ้อยคำในภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตามจุดประสงค์ของผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญ และการเขียนจะเกิดผลดีหรือผลเสียนั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของเนื้อหาและกลวิธีการเขียนของผู้เขียน

“แผนผังความคิด” หมายถึง แผนภาพที่เกิดจากการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดระหว่างความคิดหลักและความคิดรอง ซึ่งได้จากการคิดวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหา ว่ามีประเด็นอะไรบ้างเพื่อได้ศึกษาและเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยนำเสนอเป็นภาพหรือผังความคิด สามารถนำเสนอได้หลายลักษณะ เช่น แผนผังแบบกิ่งไม้ แผนผังวงจร แผนผังแบบกางปลา แผนผังใยแมงมุม เป็นต้น

“แบบฝึกทักษะ” หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาและเสริมทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ถูกต้อง และผู้เรียนเรียนรู้จากการกระทำจริง จึงทำให้จดจำสิ่งที่เรียนได้ แบบฝึกทักษะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนทุกวิชา โดยเฉพาะทักษะทางด้านภาษาไทย สามารถเป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เกิดแรงจูงใจในการเรียน ทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าและข้อบกพร่องอันส่งผลต่อทัศนคติและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้อย่างดี

“แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ” หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาและเสริมทักษะต่างๆ โดยใช้แผนผังความคิดในการวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาในแต่ละประเด็นเพื่อได้ศึกษาและเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยให้เกิดภาพเพื่อให้ผู้เรียนจดจำ และสามารถนำภาพนั้นมาเขียนสรุปถ่ายทอด

“ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรม” หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่วัดได้จากกิจกรรมการเขียนสื่อสาร และการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักศึกษาทั้งหมดทำได้จากแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละชุดแบบฝึก

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษา ที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่กำหนด

“ดัชนีประสิทธิผล” หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษาหลังการจัดกิจกรรมการเขียนสื่อสาร ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งหาได้โดยใช้ผลต่างระหว่างผลรวมของคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนลบด้วยผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียนหารด้วย ผลรวมของคะแนนสูงสุดที่นักเรียนควรจะได้ลบด้วยผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน

“ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอน โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาการเขียนสื่อสาร ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาการเขียนสื่อสารด้านการใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะและด้านการประเมินผล

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.6.1 นักศึกษาสามารถพัฒนาการเขียนสื่อสารเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงขึ้นไปต่อไป

1.6.2 ครูได้กระบวนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการเขียนสื่อสาร ของนักศึกษาโดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

1.6.3 สถานศึกษาได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง โดยใช้แผนผังความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. การเขียนสื่อสาร
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ
5. การวัดและการประเมินผลการพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย
6. ความพึงพอใจของผู้เรียน
7. บริบทของศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2554 มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญาและศักยภาพในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัว ชุมชน สังคมได้อย่างมีความสุข สถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล มีจิตสำนึก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน ตลอดจนเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐาน ความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.1 หลักการ

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักการไว้ ดังนี้

2.1.1.1 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นด้านสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการบูรณาการเนื้อหาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความแตกต่างระหว่างบุคคล และชุมชน สังคม

2.1.1.2 ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.1.1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยตระหนักว่าผู้เรียนมีความสำคัญ สามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

2.1.1.4 ส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.1.2 จุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ จึงกำหนดจุดหมายดังต่อไปนี้

2.1.2.1 มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

2.1.2.2 มีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ต่อเนื่อง

2.1.2.3 มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

2.1.2.4 มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคมได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.2.5 มีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.2.6 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1.2.7 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบูรณาการความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

2.1.3 สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ ดังนี้

2.1.3.1 สาระทักษะการเรียนรู้ เป็นสาระเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดการความรู้ การคิดเป็นและการวิจัยอย่างง่าย

2.1.3.2 สาระความรู้พื้นฐาน เป็นสาระเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.1.3.3 สาระการประกอบอาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับการมองเห็นช่องทางและการตัดสินใจประกอบอาชีพ ทักษะในอาชีพ การจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรมและการพัฒนาอาชีพให้มั่นคง

2.1.3.4 สาระทักษะการดำเนินชีวิต เป็นสาระเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ศิลปะและสุนทรียภาพ

2.1.3.5 สาระการพัฒนาสังคม เป็นสาระที่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี หน้าที่พลเมือง และการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

สาระการเรียนรู้ความรู้พื้นฐาน มาตรฐานที่ 2.1 มีความรู้ความเข้าใจทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร ซึ่งภาษาในมาตรฐานนี้หมายถึง ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

2.1.4 มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระ ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ดังนี้

2.1.4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.1.4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละระดับ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สรุปความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้เป็นกำลังของชาติ เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

2.1.5 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียน เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1.5.1 ความสามารถในการสื่อสาร การรับและการส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทักษะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัด และลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความ ถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและ สังคม

2.1.5.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิด สังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การ สร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและ อุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูล สารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.5.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จัก หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.5.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กล่าวถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไว้ดังนี้

2.2.1 ความสำคัญของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิวิจารณ์ และคิดสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2.2.2 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.2.2.1 การฟัง การดู การสรุปความ จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู ตลอดจนการมีมารยาทในการฟังและดู

2.2.2.2 การพูด การพูดนำเสนอความรู้ ความคิดเห็น โนมนาวใจ ปฏิเสธ เจรจาตอรอง และมารยาทในการพูด

2.2.2.3 การอ่าน การอ่านออกเสียงและอ่านในใจทั้งรอยแก้ว และ รอยกรอง การแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน ตลอดจนมารยาทในการอ่าน

2.2.2.4 การเขียน การใช้แผนภาพความคิด จัดลำดับความคิดก่อนการเขียน การแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่กลอนสุภาพ การเขียนสื่อสาร การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญๆ การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเขียนบรรยายประสบการณ์ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนรายงาน การคนควา อาจอิง ตลอดจนมารยาทในการเขียน

2.2.2.5 หลักการใช้ภาษา ชนิดและหน้าที่ของคำพยางค์ วลี ประโยค การใช้เครื่องหมายวรรคตอน อักษรย่อ พจนานุกรมคำราชาศัพท์ ความแตกต่างและความหมายของสำนวน สุภาษิต คำพังเพย

2.2.2.6 วรรณคดีและวรรณกรรม ความแตกต่างและคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมปัจจุบันและวรรณกรรมท้องถิ่น

2.2.3 คุณภาพของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณภาพของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เมื่อจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไว้ดังนี้

2.2.3.1 การเขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

2.2.3.2 พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพุด พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าว อย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

2.2.3.3 เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยคความรวม ประโยคความซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทหรือกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

2.2.3.4 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2.4 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

2.2.4.1 การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ เพราะช่วยให้สามารถรับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ ต่างๆ ของสังคม ทำให้ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม กับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.2.4.2 การเขียนเป็นการสื่อสารที่จัดระบบความคิด การเลือกประเด็น การเลือกสรร ถ้อยคำเพื่อ ถ่ายทอดเป็นตัวอักษรในการสื่อสารความรู้ ความคิด ประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก จากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน

2.2.4.3 การฟัง การดู และการพูด เป็นทักษะที่สำคัญของการสื่อสารในการดำเนินชีวิตประจำวันจึงจำเป็นต้องเข้าใจหลักการเบื้องต้น และต้องคำนึงถึงมารยาทในการฟัง การดูและการพูดด้วย

2.2.4.4 การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักภาษา ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญา ของคนไทยจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาและต้องอนุรักษ์ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติสืบต่อไป

2.2.4.5 การใช้ทักษะทางภาษาไทยในการแสวงหาความรู้ การเข้าใจระดับของภาษา สามารถใช้คำพูดและเขียนได้ดี ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

2.2.4.6 วรรณคดีไทยเป็นมรดกของภาษาและวัฒนธรรมที่มีคุณค่า เป็นมรดกทางปัญญาของคนไทยแสดงถึงความรุ่งเรืองของวัฒนธรรมทางภาษา เป็นการเชิดชูความเป็นอารยะของชาติ

สรุปคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการเขียนมีทักษะในการเขียนบรรยายอย่างชัดเจน เขียนสะกดคำตรงตามมาตราตัวสะกด เขียนบันทึกเรียบเรียงสิ่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ต่างประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนบรรยาย เขียนจดหมาย กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และการมีมารยาทในการเขียน การพูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การใช้คำราชาศัพท์ที่ถูกต้อง สามารถสรุปเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรมจากเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญและคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2.5 การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ระดับ สาระการเขียน ดังนี้

2.2.5.1 สามารถเลือกใช้ภาษาในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์

2.2.5.2 สามารถใช้แผนภาพความคิด จัดลำดับความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน

2.2.5.3 สามารถแต่งบทร้อยกรองตามความสนใจได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และลักษณะคำประพันธ์

2.2.5.4 สามารถเขียนสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ได้

2.2.5.5 มารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน

ตารางที่ 2.1

ตัวชี้วัดและเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับสาระการเขียน

ตัวชี้วัด	เนื้อหา
1. เลือกใช้ภาษาในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองได้อย่างสร้างสรรค์	1. หลักการเขียน การใช้ภาษาในการเขียน
2. ใช้แผนภาพความคิดจัดลำดับความคิดก่อนการเขียน	2. หลักการเขียนแผนภาพความคิด
3. แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ	3. หลักการเขียนเพื่อการสื่อสารประเภทต่างๆ เช่น การเขียนเรียงความ ย่อความ
4. เขียนบทร้อยแก้วประเภท ประวัติตนเอง อธิบายความ ย่อความ ช่าว	เขียนชี้แจง เขียนแสดงความคิดเห็น คำขวัญ คำคม
5. เขียนรายงานการค้นคว้า สามารถอ้างอิงแหล่งความรู้ได้ถูกต้อง	คำโฆษณา เขียนรายงานการค้นคว้า การกรอกแบบพิมพ์และ ใบสมัครงาน
6. กรอกแบบบรรยายต่างๆ	
7. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียน และมีการจัดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ	4. การปฏิบัติตนเป็นผู้มี มารยาทในการเขียน และมีนิสัยรักการเขียน

จากตารางที่ 2.1 แสดงตัวชี้วัดและเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับสาระการเขียน ผู้วิจัยนำเนื้อหา หลักการเขียน การใช้ภาษาในการเขียน การเขียนแผนภาพความคิด การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเขียนบรรยายประสบการณ์ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนรายงาน มาใช้เพื่อเป็นกรอบในการวิจัย

2.3 การเขียนสื่อสาร

2.3.1 ความหมายของการเขียน

Murray (1982) ได้กล่าวถึงการเขียนว่า การเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้กระตุ้นให้เกิดกระบวนการทางความคิด ในการนำความรู้ความจำเดิม มาใช้ถ่ายทอดเป็นตัวอักษรที่สามารถสื่อความ ให้ ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน

วรรณิ โสมประยูร (2544) ให้ความหมายของการเขียนว่าเป็นเครื่องมือการถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพราะการเขียนเป็น ทักษะการส่งออกตามหลักของภาษาศิลป์เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้

อรรัตน์ รัตนสกุล (2545, น. 8) กล่าวว่า การเขียน คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกจินตนาการและประสบการณ์ต่างๆ ของผู้เขียนออกมาโดยใช้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรได้ ถูกต้องและชัดเจน เพื่อสื่อความหมายให้เป็นที่เข้าใจตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน

นงเยาว์ เลี่ยมขุนทด (2547) ได้ให้ความหมายของการเขียน คือกระบวนการคิดที่ ถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาสามารถสื่อสารกันได้

พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ (2550, น.7, อ้างถึงใน สมพร ตอยยปี, 2554) กล่าวว่า การ เขียน เป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิด และความต้องการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร จัดเป็นการ สื่อสารที่เป็นหลักฐานสำคัญทางกฎหมาย ผู้ส่งสารต้องตระหนักถึงการส่งสารไปยังผู้รับสาร เพราะ ผู้รับสารจะมีความรู้สึกตรงตามกับผู้ส่งสารต้องการสื่อ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) กล่าวว่า การเขียนว่า หมายถึงการสื่อสาร ด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและ จินตนาการ โดยการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษาและตรงตามเจตนาของผู้เขียน

ผ่องเพ็ญ เบญจาทิกุล (2557) กล่าวว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปสู่ผู้อื่นโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดการเขียน จึงเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เพื่อสื่อไปยังผู้รับได้ อย่างกว้างไกล นอกจากนั้นการเขียนยังเป็นข้อมูลหลักฐานให้ศึกษาได้ยาวนาน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การเขียนเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่เป็นสิ่งที่แสดงออกมาจาก ความรู้สึก ความคิด ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่สามารถบอกความต้องการของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ โดย การเขียนสื่อสาร ต้องอาศัยความสามารถเป็นอย่างมากที่จะถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ผนวก กับการนำเสนอความคิดออกมาเป็น ลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามความหมายที่ผู้เขียน สื่อให้ผู้อ่านทราบ

2.3.2 ทักษะการเขียน

AuthurHughjes (1989) ได้แบ่งระดับความสามารถของทักษะการเขียนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับกลไก
 - 1.1 สามารถคัดลอกโคลงกลอน รวมทั้งสามารถเขียนเครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง
 - 1.2 สามารถเขียนประโยค ใส่เครื่องหมายวรรคตอน และสามารถใช้ตัวอักษรใหญ่ - เล็ก ได้ถูกต้อง
 - 1.3 สามารถเขียนแทนคำที่กำหนดให้ลงในประโยคได้
2. ระดับความรู้
 - 2.1 สามารถเรียงคำที่กำหนดให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง
 - 2.2 สามารถเติมคำที่ลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์
 - 2.3 สามารถตอบคำถามจากภาพที่คุ้นเคยได้
3. ระดับถ้อยโอน
 - 3.1 สามารถเรียงลำดับบทสนทนาได้อย่างถูกต้อง
 - 3.2 สามารถอ่านข้อความแล้วตอบคำถามเรียงเป็นข้อความ 1 ย่อหน้าได้
 - 3.3 สามารถเปลี่ยนประโยคหรือข้อความเป็น active voice ได้
4. ระดับสื่อสาร
 - 4.1 สามารถกรอกแบบฟอร์มต่างๆ ได้
 - 4.2 สามารถเขียนบรรยายภาพชุดได้
 - 4.3 สามารถเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดได้
5. ระดับวิจารณ์ สามารถเขียนแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้มีความสั้น ยาว รวมถึงความยากง่ายของเนื้อหาตามระดับชั้น

2.3.3 กิจกรรมที่ใช้ในการสอนทักษะการเขียน

สมิตรา อังวัฒนากุล (ม.ป.ป.), อ้างถึงใน ศจีมาศ พูลทรัพย์, 2551, น. 60) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ใช้ในการสอนทักษะการเขียน อาจสรุปได้ ดังนี้

1. กิจกรรมที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการฝึกการเขียน ได้แก่ การคัดลอกข้อความตามตัวอย่างที่กำหนดให้ การแทนค่าลงในประโยคตัวอย่าง การเขียนคำจำกัดความของคำที่กำหนดให้ การเปลี่ยนรูปประโยค การเชื่อมประโยค ขยายประโยคให้ได้ใจความละเอียดกว่าประโยคที่กำหนดให้ เป็นต้น

2. การเขียนตามคำบอก ได้แก่ การเขียนตามคำบอกและการเขียนเรียงความ โดยผู้สอนจะอ่านข้อความให้นักศึกษาฟังหลายๆครั้ง แล้วจึงให้นักศึกษาเขียนข้อความนั้นเท่าที่จำได้ ซึ่งอาจจะใส่สำนวนการเขียนของตนเองก็ได้ ส่วนการเขียนตามคำบอกที่เน้นการใส่เครื่องหมายวรรคตอน ผู้เขียนจะต้องใส่เครื่องหมายวรรคตอนของข้อความที่ได้ฟังด้วยตนเอง

3. การเขียนเรียงความเพื่อฝึกการลำดับความคิด แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

3.1 การเรียงความแบบควบคุม และมีการชี้แนะ เช่น การเขียนเรื่องตามภาพ การเขียนเรียงความจากคำถามที่ได้ให้ไว้เป็นแนวทาง การเขียนเรียงความจากบทสนทนา การลำดับประโยคเป็นความเรียง การเขียนเค้าโครงเรื่องจากเรื่องที่ย่าน เขียนสรุปหรือเขียนย่อเรื่อง ที่ได้อ่านหรือฟัง

3.2 การเขียนเรียงความอิสระ เป็นการเขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ โดยใช้รูปแบบและโครงสร้างภาษาตามความคิดของตนเอง

3.3 การเขียนที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ จดหมายเนื่องในโอกาสต่างๆ การเขียนบัตรอวยพร บัตรเชิญ รวมถึงการกรอกแบบฟอร์มต่างๆ การเขียนบันทึกประจำวัน การเขียนรายงาน เป็นต้น

2.3.4 ความสามารถในการเขียน

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งของการใช้ภาษา ที่มีความสำคัญมากในการติดต่อสื่อสารอย่างมีความหมาย และปรากฏเป็นหลักฐานที่มั่นคง แต่การที่จะสื่อสารได้ดีนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการเขียน เช่น สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามความหมาย และถูกตามกาลเทศะ ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ เป็นต้น การเขียนจึงเป็นทักษะสำคัญที่ต้องมีการฝึกฝนบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญ นอกจากนี้ยังต้องอาศัยการอ่านมากและฟังมาก เพื่อนำข้อมูลจากการอ่าน และการฟังมาเป็นแนวทางในการเขียน นักภาษาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญทางภาษาได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนไว้ดังนี้

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526, น.55) กล่าวว่าผู้ที่มีความสามารถทางการเขียนขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความเข้าใจผู้เขียนมีความรู้และประสบการณ์มากจะสามารถเขียนข้อความที่มีการเสนอความคิดอย่างมีเหตุผลรู้จักวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งรอบๆตัวหรือมีประเด็นที่จะเขียนมากขึ้น

เพ็ญภากรณ์ เคลือบขอน (2550, น.35) กล่าวว่า การเขียนคำให้ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนภาษาไทย ความสามารถในการเขียนของนักศึกษาสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้กับบทเรียนทุกวิชา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้เขียนต้องเขียนให้ถูกต้อง ผู้อ่านจะได้เข้าใจจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการสื่อ

กล่าวโดยสรุป ความสามารถทางการเขียนคือความสามารถในการเขียนเรียงความอย่างมีสาระและสามารถเรียบเรียงถ้อยคำเป็นประโยคและเป็นข้อความสั้นๆจนกระทั่งเป็นเรื่องราวได้อย่าง สอดคล้องสัมพันธ์กันและลำดับเหตุการณ์ได้อย่างเหมาะสมเพื่อสื่อความคิดที่ผู้เขียนสื่อสารให้แก่ ผู้อ่านได้อย่างถูกต้องนั้นความรู้ประสบการณ์และทักษะกระบวนการคิดการกำหนดประเด็นหลักที่จะ เขียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

2.3.5 องค์ประกอบของการเขียน

Jacobs (1981) กล่าวว่า องค์ประกอบของความสามารถในการเขียนสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ ความรอบรู้ในเรื่องที่เขียน ความมีแก่นสาร การเขียน ขยายใจความได้อย่างสมบูรณ์
2. การเรียบเรียงเรื่องราว (Organization) ได้แก่ การเรียบเรียงเนื้อหาได้สมเหตุ สม ผล มีการใช้คำหรือวลีเพื่อแสดงการเชื่อมโยงของข้อความ มีข้อความสนับสนุนความคิดนั้นได้อย่าง กระชับรัดชัดเจน
3. คำศัพท์ (Vocabulary) ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้อย่างถูกต้องและ เหมาะสมกับเนื้อความนั้น ๆ โดยสามารถใช้คำได้อย่างถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ด้วย
4. การใช้ภาษา (Language use) ได้แก่ การใช้โครงสร้างของประโยคได้ถูกต้อง และคำนึงถึงหน้าที่ของคำ
5. กลไกทางภาษา (Mechanic) ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกด คำได้อย่างถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการเขียน ประกอบด้วย เนื้อหาหรือเนื้อเรื่องที่ผู้เขียน ต้องการจะให้ผู้อ่านได้รับทราบอาจจะเป็นข้อคิดเห็น จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึกรู้สีกการใช้ภาษา ถ้อยคำ สำนวน โวหารต่างๆ ซึ่งมีทั้งรูปแบบตามหลักภาษา และตามความนิยมของผู้ใช้ภาษา ในการ เขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ผู้เขียนควรคำนึงถึงการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับเพศ วัย อายุ ระดับ การศึกษา ความสนใจของผู้อ่านและรูปแบบในการเขียนแบ่งเป็นรูปแบบร้อยแก้ว รูปแบบร้อยกรอง

2.3.6 หลักการเขียน

เนื่องจากหลักการเขียนเป็นทักษะที่ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความรู้ความ ชำนาญ และป้องกันความผิดพลาด ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องใช้หลักในการเขียน ดังต่อไปนี้

- 2.3.6.1 มีความถูกต้อง คือ ข้อมูลถูกต้อง ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ
- 2.3.6.2 มีความชัดเจน คือ ใช้คำที่มีความหมายชัดเจน รวมถึงประโยคและถ้อยคำ สำนวน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์
- 2.3.6.3 มีความกระชับและเรียบง่าย คือ รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำธรรมดาเข้าใจง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย เพื่อให้ได้ใจความชัดเจน กระชับ ไม่ทำให้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย

2.3.6.4 มีความประทับใจ โดยการใช้คำให้เกิดภาพพจน์ อารมณ์และความรู้สึก
ประทับใจ มีความหมายลึกซึ้งกินใจ ชวนติดตามให้อ่าน

2.3.6.5 มีความไพเราะทางภาษา คือ ใช้ภาษาสุภาพ มีความประณีตทั้งสำนวนภาษา
และลักษณะเนื้อหา อ่านแล้วไม่รู้สึกขัดเขิน

2.3.6.6 มีความรับผิดชอบ คือ ต้องแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล มุ่งให้เกิด
ความรู้และทัศนคติอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น นอกจากหลักการเขียนที่จำเป็นต่อการเขียนแล้ว สิ่งที่มี
ความจำเป็นอีกประการหนึ่งคือกระบวนการคิดกับกระบวนการเขียนที่จะต้องดำเนินควบคู่ไปกับ
หลักการเขียน เพื่อที่จะทำให้สามารถเขียนได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า จากความหมายของการเขียนดังกล่าว ทำให้เห็นความสำคัญของการเขียน และมีความ
จำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การเขียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึก
ประสบการณ์ต่างๆ สู่อื่น และการเขียนยังมีคุณค่าในการบันทึกเป็นเรื่องราวหลักฐานให้ได้ศึกษา

2.3.7 ความสำคัญของการสอนเขียน

การเขียนนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อความหมาย อย่างหนึ่งของมนุษย์สามารถ
ตรวจสอบได้และคงทนถาวร ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

เรวดี อาษานาม (2537) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้ ความสามารถในการ
อ่านและประสบความสำเร็จในการเขียนมาก จะมีจินตนาการในการใช้ภาษาได้ดีเพราะได้เรียนรู้แนว
ทางการใช้คำต่างๆ จากสำนวนภาษาในหนังสือต่างๆ ที่อ่านพบ ครูสอนให้เด็กอ่านได้ก่อนจึงให้เขียน
คำที่ตนอ่านได้แต่ทักษะในการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อน เด็กจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมโดยฝึก
ทักษะการฟัง การพูด และการอ่านได้ก่อนแล้วจึงเริ่มทักษะการเขียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่
ที่ 1-2 การเขียนด้วยความสนุกสนาน โดยไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ฝึกจากง่ายไปหายากและให้
สัมพันธ์กับการพูดและอ่าน

กรมวิชาการ (2551, น. 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียน ไว้ดังนี้ การเขียน เป็น
ทักษะทางภาษาที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่ง แม้การเขียนจะมีคุณประโยชน์มีความสำคัญทางภาษา
มากมายเพียงใดแต่ถ้านำไปใช้ไม่ถูกต้อง เขียนไม่ถูกต้องก็เป็นโทษได้เช่นกัน ความสำคัญของการเขียน
มีดังนี้

1. เป็นเครื่องมือใช้สื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความรู้ระหว่างบุคคลกลุ่ม
บุคคลต่างๆ
2. เป็นการสืบทอดมรดกทางปัญญาของมนุษย์จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนรุ่นต่อไป
3. เป็นเครื่องมือใช้บันทึกหลักฐานทางธุรกิจการค้า กฎหมาย และมรดก ทراثย์สิน
ได้อย่างถูกต้องตามกติกาของแต่ละสังคม

4. เป็นเครื่องมือใช้ประกอบอาชีพ เช่น การเป็นนักเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี และการเขียนทางวิชาการ

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญและค่อนข้างยากเพราะมีความซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่นๆ เนื่องจากการเขียนต้องอาศัยความรู้ และข้อมูลต่าง ๆ จากทักษะการฟัง การดู การพูด และการอ่านเป็นพื้นฐาน ผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรืออารมณ์ต่าง ๆ ออกมาเป็นภาษาเขียน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจตามจุดประสงค์ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการเขียนจึงเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกให้นักศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

2.3.8 จุดมุ่งหมายของการเขียน

2.3.8.1 การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือการเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้เขียนประสบมาด้วยตนเอง เช่น การเขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตของตนเอง เรียกว่า อัตชีวประวัติ การเขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตของบุคคลอื่น เรียกว่า ชีวประวัติ การเขียนข่าว การเขียนสารคดีต่างๆ วิธีเขียนเพื่อเล่าเรื่อง ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และข้อมูลถูกต้องตามความเป็นจริง

2.3.8.2 การเขียนเพื่ออธิบาย คือการเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การเขียนอธิบายวิธีประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องมือต่างๆ วิธีใช้ยา หรือการเขียนเพื่อชี้แจง ตอบปัญหาความรู้ หรือความคิดที่เข้าใจยาก เช่น การเขียนอธิบายศัพท์ เป็นต้น วิธีเขียนเพื่ออธิบาย ผู้เขียนต้องลำดับเรื่องราวตามขั้นตอน โดยใช้ภาษาให้รัดกุม ถูกต้องชัดเจน และในการเขียนนั้นควรแบ่งเป็นย่อหน้า ย่อยๆหรือเป็นข้อๆเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและจำได้ง่าย

2.3.8.3 การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องต่างๆ เช่น ในเรื่องการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม เป็นต้น วิธีเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น ต้องแสดงข้อเท็จจริง ชี้แจงเหตุผล ข้อดีข้อเสียอย่างชัดเจน เพื่อให้ความคิดเห็นของผู้เขียนมีน้ำหนักและน่าเชื่อถือ

2.3.8.4 การเขียนเพื่อโฆษณา คือการเขียนเพื่อโน้มน้าว จูงใจ หรือเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ เช่น การเขียนคำโฆษณา คำขวัญ เป็นต้น วิธีเขียนเพื่อโฆษณาควรเขียนให้สั้น ใช้คำคล้องจอง แปลกใหม่ ซึ่งสามารถแสดงลักษณะของสินค้าที่ต้องการเน้นอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านจดจำได้ในเวลาอันรวดเร็ว

2.3.8.5 การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือการเขียนเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกและเห็นภาพตาม เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร กวีนิพนธ์ เป็นต้น วิธีเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ ผู้เขียนต้องเลือกใช้ภาษาอย่างประณีต ละเอียดลอบ ลึกซึ้ง ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดภาพพจน์

สรุปได้ว่า การเขียนที่ได้นอกจากจะต้องคำนึงถึงความมุ่งหมายของการเขียนแล้ว ยังต้องพิจารณาด้วยว่า ผู้อ่านข้อความนั้นๆเป็นใคร ทั้งนี้เพื่อจะได้ใช้ถ้อยคำ ภาษา สำนวน รวมทั้งการนำเสนอข้อมูลให้เหมาะสมกับวัย ระดับความรู้ ประสบการณ์ และความสนใจของผู้อ่าน

2.3.9 ประเภทของการเขียน

สถาบันพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร (2555) กล่าวว่า งานเขียนโดยทั่วไปแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ การเขียนที่เป็นแบบแผนและการเขียนที่ไม่เป็นแบบแผน

ผู้วิจัยขอนำเสนอเฉพาะรูปแบบการเขียนที่เป็นแบบแผน คือ การเขียนที่มีรูปแบบแน่นอน ได้แก่

1. การเขียนเรียงความ

เป็นการเขียนที่แสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความเข้าใจของผู้เขียนให้ผู้อ่านทราบ ผู้เขียนต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะเขียน และลำดับความคิดเห็นได้อย่างมีระบบ สำนวนชวนอ่าน เนื้อหาสาระที่ง่าย ๆ จะประกอบ ด้วยความรู้ ความคิดที่เสริมทางปัญญา

1.1 การเลือกเรื่องที่จะเขียนเรียงความ

1.1.1 ควรเป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นและน่าสนใจ อาจเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น วันเด็ก วันสงกรานต์ วันไหว้ครู วันขึ้นปีใหม่ หรือกำลังเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป

1.1.2 เป็นเรื่องใกล้ตัวมาแล้วหรือบรรยายให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นภาพได้ เช่น การจัดสวนดอกไม้ การท่องเที่ยวในที่ต่างๆ การปลูกผักสวนครัวภายในบ้าน

1.1.3 เป็นเรื่องที่ให้อธิบายความพร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นส่วนตัว ในเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของคนส่วนมาก เช่น ปัญหายาเสพติดเป็นภัยต่อสังคม ความคิดเห็นเหล่านี้ควรมีหลักเกณฑ์ ซึ่งอาจช่วยให้คนส่วนใหญ่หันมาเข้าใจ และช่วยแก้ปัญหาได้

1.2 ส่วนประกอบหลักของเรียงความ จะประกอบด้วย

1.2.1 คำนำ เป็นตัวเปิดเรื่อง เพื่อจูงใจให้ผู้อ่านไม่ควรยาวเกินไปจะเป็นอย่างไรก็ได้ แต่ต้องเขียนให้เราใจผู้อ่าน ให้อยากอ่านต่อไป

1.2.2 เนื้อเรื่อง เป็นตอนสำคัญที่สุด เป็นใจความของเรื่อง โดยเรียงลำดับตั้งแต่ต้นจนจบ เพราะฉะนั้น เนื้อเรื่องจะต้องมีสาระ มีเหตุผล และควรมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม ยกตัวอย่างประกอบให้เนื้อความชัดเจน ย่อหน้าทุกย่อหน้าจะต้องมีสัมพันธ์ภาพกันอย่างดี

1.2.3 สรุป เป็นส่วนสุดท้ายที่เขียนปิดเรื่อง ลักษณะเป็นการเขียนทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ บทสรุปมีความสำคัญเท่ากับคำนำ เป็นการเขียนฝากความรู้ ความประทับใจให้กับผู้อ่าน การสรุปเป็นการปิดเรื่อง ผู้อ่านจะรู้สึกว่าจะจบจริง ๆ

1.3 การใช้สำนวนโวหารในการเขียน ในการเขียนเรียงความทั่วไป มักใช้ 3 โวหาร คือ

1.3.1 บรรยายโวหาร คือโวหารที่ใช้เล่าเรื่อง เช่น เขียนบทความ เล่าเรื่อง นิยาย ประวัติบุคคล สถานที่ เขียนตรงไป ตรงมา มุ่งความหมายชัดเจน กล่าวถึงเฉพาะสาระสำคัญ เท่านั้นและเป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์

1.3.2 พรรณนาโวหาร คือการเขียนเพื่อให้เกิดความแจ่มแจ้ง ละเอียดลอบ และจะต้องใส่ ความรู้สึก ความซาบซึ้งเพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตาม ใช้ในการพรรณนาความสวยงามของบ้านเมือง สถานที่ บุคคล รวมทั้งพรรณนาความรู้สึกต่าง ๆ

1.3.3 เทศนาโวหาร คือสำนวนที่อธิบายให้ประจักษ์ด้วยเหตุผล หรือชี้ให้เห็น คุณประโยชน์ หรือโทษของสิ่งที่กล่าวถึง มีเจตนาให้ผู้อ่านเชื่อฟังหรือคิดคล้อยตาม ต้องการแนะนำสั่งสอน สำหรับโวหารอีก 2 ชนิด ถือว่าเป็นโวหารที่ใช้แทรกในการเขียนเรียงความทั่วไปเพื่อให้ ข้อความในเรียงความชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น ได้แก่ สาธกโวหาร มักใช้ยกตัวอย่างเป็นตัวบุคคลหรือเหตุการณ์ ประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนอุปมาโวหาร เป็นสำนวน เปรียบเทียบ ซึ่งจะหา ถ้อยคำมาอธิบายให้เข้าใจได้ยาก ฉะนั้นจึงไม่มีอะไรดีไปกว่าการนำเอาสิ่งที่ผู้อ่านเคยเห็นเคยรู้จักมา เปรียบเทียบ จะช่วยให้เข้าใจได้แจ่มชัดยิ่งขึ้น

2. การเขียนบทความ

บทความ คือ ความเรียงที่เขียนขึ้นโดยมีหลักฐานข้อเท็จจริง และในเนื้อหาจะแทรก ข้อเสนอแนะเชิงวิจารณ์หรือสร้างสรรค์เอาไว้ด้วย บทความเป็นงานเขียนที่ปรากฏคู่กับหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร รูปแบบการเขียนคล้ายกับเรียงความมาก แม้เนื้อหาสาระของบทความส่วนใหญ่จะได้ จากข่าวสด แต่วิธีเขียนบทความก็ต่างจากวิธีเขียนข่าวเช่นกัน

2.1 ส่วนประกอบของบทความ

2.1.1 รูปแบบ บทความมีรูปแบบการเขียนที่เหมือนกับเรียงความ คือมีโครงเรื่องประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป การตั้งชื่อเรื่องอาจจะเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

2.1.2 ความมุ่งหมาย จะเขียนขึ้นเพื่อเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง หรือเหตุการณ์นั้น ๆ

2.1.3 เนื้อเรื่อง หัวข้อเรื่องของบทความต้องทันสมัย ทันทต่อเหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของผู้อ่านขณะนั้น หากเลยสัปดาห์หนึ่งหรือมากกว่าอาจล้าสมัยไป

2.1.4 วิธีเขียน บทความจะเขียนด้วยท่วงทำนองแบบเรียบ ๆ ไม่มีโลดโผน

2.2 ประเภทของบทความ แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.2.1 บทความเชิงสาระ (Formal Essay) คือ บทความที่มีสาระไปในเชิงวิชาการ โดยผู้เขียนต้องอธิบายความรู้บางอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นสำคัญ ไม่ต้องคำนึงถึงการใช้สำนวนโวหาร หรือความเพลิดเพลินของผู้อ่าน ผู้อ่านต้องการความคิดมากกว่าความสนุก

2.2.2 บทความเชิงปฏิกิริยา (Informal Essay) คือ บทความที่ผู้เขียนมุ่งให้ความรู้ ความคิดกับผู้อ่านบ้างแต่ถือว่าเป็นจุดหมายรอง เพราะผู้อ่านบทความเชิงปฏิกิริยาจะต้องได้รับความเพลิดเพลินเป็นเบื้องต้น

2.3 วิธีเขียน ประกอบด้วย

2.3.1 ความนำ เป็นตอนเปิดเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง ต้องเขียนให้เหมาะสม ได้รับความสนใจผู้อ่านให้มากที่สุด

2.3.2 เนื้อเรื่อง เป็นช่วงที่ต้องเขียนให้รับกับความนำ แล้วแสดงความคิดเห็น ข้อมูล เหตุผลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอย่างเด่นชัด โดยเรียงลำดับอย่างเหมาะสม

2.3.3 คำลงท้าย นับเป็นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นช่วงที่จะประเมินให้ผู้อ่านประทับใจมากที่สุด ฉะนั้นนักเขียนบทความที่ดีควรพิถีพิถันคำลงท้ายเป็นพิเศษ

3. การเขียนย่อความ

3.1 ความหมายของการเขียนย่อความ

การเขียนย่อความ คือการเก็บใจความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ แต่เพียงย่อเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจเรื่องและรวดเร็ว การย่อความจะประกอบไปด้วย ใจความสำคัญ หมายถึงข้อความที่สำคัญที่สุดในบทเขียน หรือบทพูด

3.2 หลักการย่อความ มีดังนี้

3.2.1 อ่านเรื่องที่ย่อให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน ควรอ่านไม่น้อยกว่า 2-3 เที่ยว

3.2.2 พิจารณาข้อความใดตอนหนึ่ง ๆ ว่าอะไรเป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการ

3.2.3 นำใจความสำคัญแต่ละตอนออกมาเขียนไว้อย่างย่อ ๆ

3.2.4 เรียบเรียงใจความสำคัญนั้นให้ความต่อเนื่องตามลำดับ โดยใช้ถ้อยคำของผู้ย่อเอง

3.2.5 การใช้สรรพนาม ใช้เฉพาะบุรุษที่ 3 เท่านั้น เพราะผู้เขียนย่อความเป็นผู้มาเล่าต่อ

3.2.6 การเจรจาโต้ตอบของบุคคลให้ย่อรวมกัน ไม่ต้องขึ้นบรรทัดใหม่ และไม่ใช้เครื่องหมายอัญประกาศ

3.2.7 กรณีที่เรื่องเดิมใช้คำราชาศัพท์ เมื่อย่อแล้วก็ต้องใช้ราชาศัพท์ โดยเฉพาะที่เป็นส่วนหรือเนื้อความสำคัญ

3.3 รูปแบบการย่อความ

3.3.1 การย่อเรื่อง เรียงความ หรือนิทาน นิยาย จดหมาย ขึ้นต้นในประโยค ให้ใช้รูปประโยคว่า ย่อเรื่องอะไร ใครเป็นผู้แต่ง จากหนังสืออะไร หน้าเท่าไร มีใจความว่าอย่างไร

3.3.2 การย่อปาฐกถาสุนทรพจน์ โอวาท ประกาศ แจ้งความ คำโฆษณา พระราชดำรัส เหล่านี้ ขึ้นต้นว่า เรื่องอะไร ของใคร เมื่อไร ที่ไหน ความว่าอะไร ซึ่งเป็นการเก็บใจความสำคัญของเรื่อง

3.3.3 การย่อจดหมาย ถ้าเป็นจดหมายฉบับเดียวให้ขึ้นต้นว่า ย่อจดหมายเรื่องอะไร ของใคร จากใคร ถึงใคร ลงเลขที่เท่าใด ลงวัน เดือน ปีใด ความว่าอย่างไร

4. การเขียนรายงาน

4.1 ความหมายของการเขียน

การเขียนรายงาน คือการเขียนที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ความคิดหรือผลจากการศึกษาค้นคว้า สืบค้น รวมทั้งเสนอแนะทางปฏิบัติงานเรื่องต่าง ๆ

4.2 ส่วนประกอบของรายงาน

ส่วนประกอบใหญ่ ๆ คล้าย ๆ กัน ในบางครั้งอาจพบความผิดแผกไปบ้าง ขึ้นอยู่กับผู้เขียนแต่ละคนว่าจะเคร่งครัดเพียงใด ส่วนประกอบของรายงาน ดังนี้

4.2.1 ปกรายงาน สิ่งที่ต้องมีอยู่ในปกรายงานคือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนรายงาน และข้อความตรงส่วนล่าง ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดของรายวิชา ภาควิชาหรือคณะ วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยภาคเรียนหรือภาคการศึกษา ปีการศึกษา

4.2.2 คำนำ คือข้อเขียนที่ใช้กล่าวนำเรื่องรายงานเพื่อให้ทราบความเป็นมาหรือจุดมุ่งหมายของการเขียนรายงาน บางครั้งอาจมีคำขอบคุณ ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการทำรายงาน

4.2.3 สารบัญ คือหน้าที่บอกหัวเรื่องในการรายงาน อาจแบ่งเป็นสารบัญเรื่อง สารบัญภาพ สารบัญตาราง มีส่วนช่วยให้ผู้อ่านรู้หัวข้อของเนื้อหาในเล่มโดยไม่ต้องเปิดรายงานดูทั้งเล่ม

4.2.4 บทนำ คือข้อความนำเรื่อง เพื่ออธิบายหรือทำความเข้าใจบางอย่างกับผู้อ่าน เช่น การอธิบายวิธีอ่านรายงาน การแบ่งเนื้อหา หรือวัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนั้น ๆ

4.2.5 หน้าบอกตอน คือหน้าที่บอกตอนหรือภาค จะมีในกรณีที่รายงานหรือวิทยานิพนธ์นั้น มีความยาวและเสนอเรื่องด้วยการแบ่งออกเป็นตอนหรือภาค

4.2.6 เนื้อหาของรายงาน หน้าแรก หรือหน้าที่ 1 ของรายงานจะมีลักษณะพิเศษต่างจากหน้าอื่น คืออาจขึ้นต้นด้วยคำว่า บทที่ 1 ตอนที่ 1 หรือขึ้นต้นด้วยชื่อเรื่องกลางหน้ากระดาษ

4.2.7 ส่วนประกอบในเนื้อหา เนื้อหาของรายงานควรดำเนินไปตามโครงเรื่อง และประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

4.2.7.1 คำนำหรือบทนำ เป็นข้อความเริ่มต้น บอกกล่าวให้ผู้อ่านได้เตรียมพร้อมที่จะรับรู้ ว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีแนวทางหรือจุดมุ่งหมายอย่างไร

4.2.7.2 เนื้อหา เป็นส่วนสำคัญที่สุดของรายงานและจะบรรยายรายละเอียดของความรู้ความคิดหรือผลการปฏิบัติงานไปตามโครงเรื่องแต่ละข้อที่ได้วางไว้แล้ว หัวข้อในเนื้อหาจะตรงกับสารบัญทุก ๆ ข้อ

4.2.7.3 บทสรุป จะมีลักษณะการเขียนหลายแบบ เช่น การเขียนสรุปเรื่องทั้งหมดไว้ในตอนท้าย หรือเขียนเสนอแนะจากข้อมูลที่มีอยู่ในรายงาน หรือสรุปผลรายงานอย่างสั้น ๆ หรือเขียนตอนจบรายงานโดยให้ผู้อ่านรู้เองว่าถึงตอนจบแล้ว หรือจบแบบลอยๆ ไม่มีการลงท้าย

4.2.8 ภาคผนวก คือส่วนของความรู้เพิ่มเติมที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านรู้ แต่บรรจุลงในส่วนของเนื้อหาไม่ได้ เพราะจะทำให้เนื้อหายาวและเยิ่นเย้อเกินไป

4.2.9 บรรณานุกรม คือรายชื่อหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการเขียนรายงาน

4.2.10 ศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับการเขียนรายงาน การเขียนรายงานนักศึกษาต้องค้นคว้าจากตำราหลายเล่ม ในบางครั้งอาจจะได้พบศัพท์เฉพาะที่ปรากฏอยู่ในหนังสือที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ศัพท์เหล่านั้นให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

5. การเขียนแสดงความคิดเห็น

5.1 ความหมายของการเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์

5.2 หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

5.2.1 การเลือกเรื่อง ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่เป็นที่สนใจของสังคมหรือเป็นเรื่องที่ทันสมัย ทั้งนี้ผู้เขียนต้องมีความรู้และเข้าใจเรื่องที่ตนจะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้ง

5.2.2 การให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลที่เลือกมานั้นจะต้องมีรายละเอียดต่างๆ เช่น ที่มาของเรื่อง ความสำคัญ และเหตุการณ์เป็นต้น

5.2.3 การแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องได้ 4 ลักษณะดังนี้คือ

5.2.3.1 การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกต

5.2.3.2 การแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง

5.2.3.3 การแสดงความคิดเห็นเพื่อโต้แย้งข้อเท็จจริง

5.2.3.4 การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมิน

5.2.4 การเรียบเรียง

5.2.4.1 การตั้งชื่อ ควรตั้งชื่อเรื่องให้สร้างความสนใจผู้อ่าน และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเขียน

5.2.4.2 การเปิดเรื่อง ใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกันกับคำนำ และควรเปิดเรื่องให้น่าสนใจ ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องต่อไป

5.2.4.3 การลำดับ ควรลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องกัน ตั้งแต่ต้นจนจบไม่ควรเขียนวกไปวนมา เพราะผู้อ่านอาจเกิดความสับสนจนไม่สามารถแยกแยะได้ว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงและส่วนใดเป็นการแสดงความคิดเห็น

5.2.5 การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาอย่างสละสลวย ชัดเจน ไม่เยิ่นเย้อ มีการใช้สำนวนโวหารอย่างเหมาะสมกับเรื่อง นอกจากนั้นยังต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน ทั้งนี้พึงหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์รุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงภายหลัง การเขียนแสดงความคิดเห็นที่กล่าวข้างต้น เป็นการเขียนข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุเป็นผลกัน และเป็นการเขียนแสดงความรู้สึก ความคิด ต้องเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์

6. การเขียนบรรยาย

6.1 ความหมายของการเขียนบรรยาย

จุฑามาศ ช่างเสนา (2557) ได้ให้ความหมายของการเขียนบรรยาย ไว้ว่า การเขียนบรรยาย เป็นการเขียนเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ ลำดับเวลา สถานที่ บุคคล ผู้เขียนควรกล่าวถึง เหตุการณ์ให้ชัดเจน โดยมีข้อมูลและเนื้อหาสาระของเรื่องที่จะแสดงความคิด บางครั้งอาจแทรกบทสนทนาตัวละครทำให้ผู้อ่านเข้าใจลักษณะอารมณ์ ความคิดของตัวละครและเข้าใจเรื่องทั้งหมด

6.2 จุดมุ่งหมายของการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยายใช้แสดงความคิดเห็นได้หลายรูปแบบ การเขียนบรรยายเป็นการเขียนเล่าข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องตามที่เป็นอยู่โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง ประเภทของเรื่องที่ใช้วิธีการเขียนบรรยาย งานเขียนที่ใช้กลวิธีการเขียนบรรยาย แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้

6.2.1 อัดชีวิตประวัติหรือการเล่าประวัติชีวิตบุคคลต่างๆ

6.2.2 ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

6.2.3 เรื่องที่แต่งขึ้นหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

6.3 ข้อสังเกตการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยายดังกล่าวข้างต้น เป็นการเรียนบรรยายตามความจริง สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงไม่มีการสอดแทรกอารมณ์หรือความรู้สึกลงไปในงานเขียน

6.4 กลวิธีในการบรรยาย

ก่อนที่จะบรรยายเรื่องต่างๆ เราจะต้องกำหนดว่าจะบรรยายเรื่องอะไรขอบเขตแค่ไหน เพราะการกำหนดเรื่องและขอบเขตของเรื่อง จะต้องสัมพันธ์กับกาลเทศะ เมื่อกำหนดเรื่องและขอบเขตของเรื่องได้แล้ว ขั้นต่อไปจึงเลือกกลวิธีในการบรรยาย ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 วิธี คือ

6.4.1 บรรยายแบบละคร เริ่มจากเหตุการณ์ธรรมดา ก่อนแล้วค่อยโยงไปสู่เหตุการณ์อื่น ซึ่งเร้าใจและจะเข้มข้นขึ้นตามลำดับ จนถึงจุดสุดขั้นของเหตุการณ์ ผู้อ่านผู้ฟังจะรู้สึกตื่นเต้นจนถึงที่สุด

6.4.2 การบรรยายลักษณะทั่วไป ลักษณะของการบรรยายลักษณะทั่วไปมีจุดมุ่งหมายว่าจะบอกรายละเอียดเหล่านั้นเพื่ออะไร แต่จะไม่บอกรายละเอียดทุกอย่างที่เห็นการบรรยายประเภทนี้เป็นการบรรยายรายละเอียด แล้วพยายามนำเอารายละเอียดทั้งหมดมาสรุปลงด้วยคำเพียงไม่กี่คำ ซึ่งมักจะขึ้นต้นข้อความสรุปว่า กล่าวอย่างกว้างๆ.... กล่าวกันว่า.... โดยทั่วไป..... ส่วนมาก... ฯลฯ

6.4.2 การบรรยายสรุป การบรรยายสรุปเป็นการย่อเรื่องจากการบรรยายแบบละครและการบรรยายทั่วไปโดยตัดรายละเอียดออกให้เหลือแต่ใจความสำคัญ

สรุปได้ว่า การเขียนสื่อสารประเภทต่างๆ ได้แก่ การเขียนเรียงความ เป็นการเขียนที่แสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความเข้าใจของผู้เขียนให้ผู้อ่านทราบ ผู้เขียนต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะเขียนการเขียนบทความ เป็นการเขียนความเรียงที่เขียนขึ้นโดยมีหลักฐานข้อเท็จจริง และในเนื้อหาจะแทรกข้อเสนอแนะเชิงวิจารณ์หรือสร้างสรรค์เอาไว้ด้วย การเขียนย่อความ เป็นการเขียนแบบเก็บใจความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ เพื่อให้นำมาใช้ในการจดบันทึกในการเรียนแต่ละวิชาเพื่อให้เข้าใจง่าย การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนที่ประกอบด้วยข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ และการเขียนบรรยาย เป็นการเขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ การเขียนสื่อสารจึงมีความสำคัญในการดำเนินชีวิต เนื่องจากการเขียนเป็นพื้นฐานของการเรียนในแต่ละวิชา และการเขียนยังเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ หากนักศึกษา ไม่มีพื้นฐานในการเขียน จะทำให้นักศึกษามีปัญหาในการเรียนวิชาอื่นตามมาด้วย

2.3.10 ปัญหาทางการเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537) ได้สรุปข้อบกพร่องในการเขียนของนักศึกษาไว้ดังนี้

1. ด้านการสื่อความของนักศึกษาทั้งกลุ่มเก่งและอ่อนบกพร่องในเรื่องการสื่อความไม่ชัดเจนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการสื่อความไม่สอดคล้องกับเรื่องหรือภาพและการไม่สื่อความหรืออ่านไม่ได้ความตามลำดับ

2. ด้านการใช้ภาษา ปัญหาในห้าอันดับแรกของนักศึกษากลุ่มเก่ง โดยภาพรวมทุกระดับชั้น ได้แก่ การใช้ภาษาพูดการใช้คำประโยคข้อความซ้ำๆ การเขียนคำผิดตกแล้วทำให้ความหมายเปลี่ยนการใช้คำไม่เหมาะสมภาษาไม่สละสลวยและการเขียนประโยคไม่สมบูรณ์ สำหรับนักศึกษากลุ่มอ่อนปัญหาที่สูงอันดับแรกคือการเขียนประโยคไม่สมบูรณ์รองลงมาคือการใช้ภาษาพูดใช้คำประโยคข้อความซ้ำๆ และเขียนคำผิดตกที่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไปตามลำดับ

3. การลำดับความคิดข้อบกพร่องที่พบมากทั้งนักศึกษากลุ่มเก่งและอ่อนทุกระดับชั้น คือการใช้ข้อความซ้ำและวกวน รองลงมาคือการลำดับความคิดไม่ต่อเนื่องและการลำดับความไม่เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน

4. ด้านรูปแบบการเรียนทั้งนักศึกษากลุ่มเก่งและอ่อนมีข้อบกพร่องสูงสุดในเรื่องรูปแบบการเขียนไม่สมบูรณ์ มีไม่ครบสามส่วน รองลงมาคือมีครบสามส่วนแต่ความยาวไม่เป็นสัดส่วนกัน ข้อความแต่ละส่วนไม่สอดคล้องสัมพันธ์กันและข้อความไม่เหมาะสมกับการเป็นคำนำหรือสรุปตามลำดับ

5. ด้านความคิดสร้างสรรค์ทั้งนักศึกษากลุ่มเก่งและอ่อนทุกระดับชั้นบกพร่องในเรื่องการไม่มีความคิดเชิงสร้างสรรค์สูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการมีความคิดสร้างสรรค์แต่ไม่เด่นชัดหรือไม่สัมพันธ์กับเรื่อง

6. ด้านการผูกคำเป็นประโยคทั้งนักศึกษากลุ่มเก่งและอ่อนมีข้อบกพร่องสูงมากในเรื่องวรรคตอน ปัญหาของนักศึกษากลุ่มเก่งได้แก่การวางตำแหน่งคำขยายผิดที่และการฉีกคำตามลำดับ ส่วนปัญหาของนักศึกษากลุ่มอ่อนได้แก่การผูกประโยคขาดประธานกรรมและการวางตำแหน่งคำขยายผิดที่ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ปัญหาในการเขียนสื่อสารของนักศึกษาทั้งกลุ่มเก่งและอ่อนบกพร่องในเรื่องการสื่อความไม่ชัดเจน การสื่อความหมายไม่สอดคล้องกับเรื่องหรือภาพ และการไม่สื่อความหรืออ่านไม่ได้ความ ปัญหาด้านการใช้ภาษาของนักศึกษา คือ การใช้ภาษาพูดหรือการใช้ภาษาถิ่น การเขียนคำผิดแล้วทำให้ความหมายเปลี่ยน การใช้คำไม่เหมาะสมภาษาไม่สละสลวย และการเขียนประโยคไม่สมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเขียนสื่อสารมากขึ้น ซึ่งการสอนเขียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีทักษะในการเขียน เขียนได้ถูกต้องสวยงาม สื่อความหมาย

ได้ สามารถคิดลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียนและนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเตรียมการอย่างเป็นรูปแบบของการแปลงหลักสูตรสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้จึงเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญมีความรู้ความเข้าใจ

วัฒนาพร ระวังบุทกซ์ (2543, น. 1) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการสอนรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฤดี เขยเดช (2557) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สำลี รักสุทธี (2544, น. 42, อ้างถึงใน วาสนา เกษี, 2558) กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการระดมวิธีการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง (2545, น. 53, อ้างถึงใน วาสนา เกษี, 2558) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดแผนจัดการเรียนรู้มี 2 ระดับได้แก่ ระดับหน่วยการเรียนรู้ (Unit Plan) และระดับบทเรียน (Lesson Plan)

บุรชัย ศิริมหาสาคร (2545, น. 1, อ้างถึงใน วาสนา เกษี, 2558) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ คือ เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อแจกแจงรายละเอียดของหลักสูตร ทำให้ครูสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาเป็นรายคาบหรือ รายชั่วโมง และได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Teaching Plan” หรือ “Lesson Plan” หมายถึง การวางแผนการ

จัดการเรียนรู้หรือการเตรียมการสอนล่วงหน้าก่อนที่จะทำการสอน และจัดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้สอนในวิชานั้น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การเตรียมการจัดการเรียนรู้โดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นรายคาบหรือรายชั่วโมง รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้สอนพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.1 การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด

2.4.1.1 ความหมายของแผนผังความคิด

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2545, น. 178-185, อ้างถึงใน ประสพสุข ฤทธิเดช, 2557, น.70) ได้กล่าวว่า แผนผังความคิด (Mind Mapping) หมายถึง การนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การเขียนแผนผังความคิดเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมอง ทั้ง 2 ซีก คือ สมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำภาษา สัญลักษณ์ระบบลำดับความเป็นเหตุผลตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวากจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ศิลปะ การใช้แผนผังความคิดสามารถนำไปใช้ได้ทั้งชีวิตส่วนตัวและการงานจริง โดยเฉพาะการศึกษา ผู้ที่มีหน้าที่จัดการเรียนรู้

ทิพาพร สิบุดดี (2552) ได้กล่าวถึง แผนภาพความคิดเกิดจากการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดระหว่างความคิดหลักและความคิดรอง ซึ่งได้จากการคิดวิเคราะห์แยกแยะเนื้อหา ว่ามีประเด็นอะไรบ้างเพื่อได้ศึกษาให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยนำเสนอเป็นภาพหรือผังความคิด สามารถนำเสนอได้หลายลักษณะ เช่น แผนผังแบบกิ่งไม้ แผนผังวงจร แผนผังแบบก้างปลา แผนผังใยแมงมุม เป็นต้น

อนัญญา นิวัฒน์ (2555) ได้กล่าวถึง แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูผู้สอนนิยมใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่ใช้ในการระดมสมองขณะทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน และในการสรุปบทเรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล การเขียนผังความคิดมีการจัดกลุ่มและเรียงลำดับความสำคัญผ่านเส้นแขนงต่าง ๆ จากจุดกึ่งกลางเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดย่อยๆ และความคิดรวมทั้งหมดในกระดาดเพียงแผ่นเดียวนอกจากนี้ Mind Mapping ยังสามารถนำมาใช้ในการวางแผนงาน ทั้งของครู และการทำโครงการงานของนักศึกษา หรือการเตรียมงาน เช่น การเตรียมการสอนของครู การวางแผนเพื่อเขียนเรียงความของนักศึกษา ในการจับประเด็น / หัวข้อย่อยต่างๆ โดยการทดลองทำในแผ่นแรกให้ครอบคลุมทั้งหมดก่อน แล้วจึงนำมาจัดระเบียบความคิดใหม่ในแผ่นที่ 2 ซึ่งจะช่วยให้ Mind Mapping ที่ได้มีความกระชับ น่าสนใจและครอบคลุมตรงตามหัวข้อหลักที่นำเสนอ

อนัญญา นิวัตน์ (2555) ได้กล่าวถึง แผนผังความคิด เป็นวิธีการช่วยบันทึกความคิดเพื่อให้เห็นภาพความคิดที่หลากหลายมุมมอง ที่กว้างและชัดเจนกว่าการบันทึกที่เราคุ้นเคย โดยยังไม่จัดระบบระเบียบความคิดใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นวิธีการที่สอดคล้องกับโครงสร้างการคิดของมนุษย์ ที่บางช่วงสมองจะกระโดดออกนอกทางขณะที่กำลังคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การทำให้สมองได้คิด ได้ทำงานตามธรรมชาติ นั้น มีลักษณะเหมือนต้นไม้ที่แตกกิ่งก้านออกไปเรื่อย ๆ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2548 อ้างถึงใน อนัญญา นิวัตน์, 2555) ได้กล่าวว่า Mind Map คือ การใช้สมองจดบันทึก ถ้าต้องการทำให้สมองโยงโยงใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ก็ควรจะจัดรูปแบบการบรรจุข้อมูลให้ง่ายที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการจัดในลักษณะ “จับใส่กล่อง” หรือ “หยอดหลุม” ซึ่งจะเป็นไปตามที่ว่า ถ้าหากสมองทำงาน ขึ้นตอนกับคำสำคัญในการเชื่อมโยง และประสานรวมกันแล้ว ความสัมพันธ์ของการจดบันทึกและคำของเราก็ควร จะได้รับการจัดในรูปแบบเดียวกัน แทนที่จะเป็นแบบ “เส้นตรง” อย่างที่เคยทำกันมา

สรุปได้ว่า แผนผังความคิด (Mind Mapping) เกิดจากการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดระหว่างความคิดหลักและความคิดรอง ซึ่งได้จากการคิดวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหา ว่ามีประเด็นอะไรบ้างเพื่อได้ศึกษาให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยนำเสนอเป็นภาพ หรือผังความคิด สามารถนำมาใช้ในการวางแผนงาน ทั้งของครู และการทำโครงการงานของนักศึกษา การใช้แผนผังความคิดสามารถนำไปใช้ได้ทั้งชีวิตส่วนตัวและการทำงานจริง

2.4.1.2 ความเป็นมาของแผนผังความคิด

Tony (1997, pp. 211-215, อ้างถึงใน ประสพสุข ฤทธิเดช, 2557, น. 70) ผู้ริเริ่มพยายามนำเอาความรู้เรื่องสมอง มาปรับใช้กับการเรียนรู้ของเขา โดยพัฒนาจากการจดบันทึกแบบเดิมที่จดบันทึกเป็นตัวอักษรเป็นบรรทัด เป็นแถว ใช้ปากกาหรือดินสอสีเดียว เปลี่ยนมาเป็นการบันทึกด้วยคำภาพสัญลักษณ์แบบแผ่รัศมีออกรอบๆ ศูนย์กลางเหมือนกันกับการแตกแขนงของกิ่งไม้ โดยใช้สีเส้น ต่อมาเขาก็พบว่า วิธีการที่ใช้นั้นสามารถนำไปใช้ร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ การช่วยจำ การแก้ปัญหา การนำเสนอ การเขียนหนังสือ เป็นต้น การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดต่างๆ นั้น ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ศาสตร์และศิลป์ด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นันทนา ใจทาน (2553, น. 24) ได้กล่าวถึง การทำแผนผังความคิดว่าเป็นการทำงานของสมองทั้ง 2 ซีก ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่วิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ความเป็นเหตุเป็นผล สมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ศิลปะ การนำแผนผังความคิดมาใช้ในวงการศึกษาจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ได้

2.4.1.3 ความสำคัญของแผนผังความคิด (Mind Mapping)

อำไพ เกตุสถิตย์ (2548, อ้างถึงใน อนัญญา นิวัฒน์, 2555) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการทำ Mind Mapping : ควรให้ความสำคัญ ดังนี้

1. ประเด็น /ความคิดสำคัญที่อยู่กลางภาพ ควรใช้ภาพที่สื่อความหมาย และชัดเจนสวยงาม เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ และสามารถค้นหาได้ง่ายกว่าการใช้ตัวอักษร
2. การแตกแขนง ควรจัดลำดับความสำคัญของข้อความในแต่ละกิ่งที่แตกออกจากจุดกึ่งกลาง จากมากไปหาน้อย และถ้ามีความสำคัญในระดับใกล้เคียงกัน จะแตกออกจากจุดเดียวกัน
3. การใช้ถ้อยคำ ใช้ถ้อยคำที่กระชับ ง่าย และสื่อความหมายชัดเจน
4. การผสมผสานเชื่อมโยง ระหว่างข้อความในแต่ละกิ่งย่อย และกิ่งใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดที่สอดคล้องกับภาพตรงกลาง
5. เป็นเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับคนขี้เกียจเขียน และเป็นการบริหารสมองทั้ง 2 ซีก

2.4.1.4 ข้อดีของการเขียนบันทึกแผนผังความคิด (Mind Mapping)

สำนักงานเลขาธิการคณะสหเวชศาสตร์ (2548, อ้างถึงใน อนัญญา นิวัฒน์, 2555) ได้กล่าวว่า Mind Map หรือแผนผังความคิดนั้น มีข้อดีหลายประการ เมื่อเทียบกับการจดบันทึกแบบเส้นตรง

1. ศูนย์กลางหรือความคิดหลักจะถูกกำหนดขึ้นอย่างเด่นชัดกว่าเดิม
2. ความสัมพันธ์ที่สำคัญของแต่ละความคิดเชื่อมโยงให้เห็นอย่างชัดเจน โดยความคิดที่สำคัญกว่าอยู่ใกล้จุดศูนย์กลางมากกว่า ความคิดที่สำคัญน้อยลงไปจะอยู่บริเวณขอบ
3. การเชื่อมโยงระหว่างคำสำคัญจะเห็นได้อย่างชัดเจน เพราะตำแหน่งที่ใกล้กันและการเชื่อมต่อกัน
4. ผลจาก 3 ประการดังกล่าวข้างต้น ทำให้การฟื้นความจำ และการทบทวน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วมากขึ้น
5. ธรรมชาติของโครงสร้างดังกล่าวช่วยให้การเพิ่มเติมข้อมูลใหม่ๆ ทำได้ง่ายขึ้น โดยข้อมูลจะไม่กระจัดกระจาย หรือต้องอัดใส่เข้าไป
6. Mind Map แต่ละแผ่นจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ช่วยฟื้นความจำง่ายขึ้น

2.4.1.5 หลักการสร้างแผนผังความคิด (Mind Mapping)

ชนิดา บุญชรโชติกุล (2547, น. 30, อ้างถึงใน อนัญญา นิวัฒน์, 2555) ได้กล่าวว่า หลักสำคัญของ Mind Mapping จะเริ่มต้นจากการเขียนหัวเรื่องที่จะเป็นจุดศูนย์กลาง

ความคิดทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง โดยมีเส้นเชื่อมโยงความคิดรอง และแตกกิ่งก้านออกไปจากศูนย์กลาง คล้ายกับที่สมองทำงาน ซึ่งมีขั้นตอนการทำงาน ดังนี้

Paper: หากกระดาษที่มีพื้นที่ว่าง ตั้งกระดาษตามแนวนอน และเริ่มการเขียน MindMapping ด้วยหัวเรื่องที่กึ่งกลางหน้ากระดาษ

Use: ใช้รูปภาพ สี และคำ ในการช่วยสื่อความหมายของแกนเรื่องและความคิดรอง

Lines: ใช้เส้นช่วยเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างแกนของเรื่องที่จะเป็นศูนย์กลาง ความคิดทุกอย่างกับความคิดรองที่เกี่ยวข้อง

Style: รูปแบบการนำเสนอสามารถกำหนดได้ตามต้องการ

Structure: โครงสร้างมีหลายรูปแบบ เช่น มีโครงสร้างอย่างชัดเจน โดยจัดตามลำดับความสำคัญหรือเสนอแบบความสัมพันธ์ของข้อมูล เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเสนอแผนผังความคิดมีประโยชน์มากทั้งในชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงาน เช่น การวางแผน การบันทึกช่วยจำ การสรุปบทเรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายแทนที่จะอ่านเป็นความเรียงที่มีตัวหนังสือเรียงเป็นบรรทัดก็เปลี่ยนมาทำเป็นแผนผังความคิด จะทำให้เห็นภาพการสรุปความคิดเรื่องนั้นๆ ในหน้ากระดาษเพียงแผ่นเดียว ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ควรนำวิธีการนี้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4.2 การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

2.4.2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

พินิจ จันทรชัย (2546, น.90) กล่าวถึงแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง งาน กิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ครูผู้สอนจัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้วนำมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คมขำ แสนกล้า (2547, น. 32) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอน เพราะถ้าขาดแบบฝึกทักษะที่ใช้ในการฝึกฝนทักษะความรู้ต่างๆ หลังจากเรียนไปแล้วเด็กก็อาจจะลืมเลือนความรู้ที่ได้เรียนมาได้ ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ฐานิยา อมรพลัง (2548, น. 75) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ คือ งานกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดกระทำ เพื่อฝึกฝนทบทวนเนื้อหาความรู้ต่างๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความจำ จนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความชำนาญ และให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

วรรณภา ไชยวรรณ (2549, น. 40) ได้กล่าวว่า แบบฝึก คือ แบบฝึกหัด หรือชุดฝึกที่ครูจัดให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่องนั้นๆ โดยแบบฝึกต้องมีทิศทางตรงตามจุดประสงค์ ประกอบกิจกรรมที่น่าสนใจและสนุกสนาน

อกนิษฐ์ กรไกร (2549, น. 18) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำ โดยมีการทบทวนในสิ่งที่เรียนผ่านมาแล้วจากบทเรียน ให้เกิดความเข้าใจและเป็นการฝึกทักษะ และแก้ไขในจุดบกพร่อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพยิ่งขึ้นเข้าใจบทเรียนดีขึ้น

นันทนา ใจทาน (2553, น. 28) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึงแบบฝึกหัดหรือ แบบฝึกเสริมทักษะ ที่ผู้สอนสร้างขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง ที่ฝึกมากขึ้น

ไพฑูรย์ มุลติ (2546, น. 48, อ้างถึงใน ลุณา ศรีฤดา, 2553) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ คือ ชุดฝึกที่ครูสร้างขึ้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อันแล้ว เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญและฝึกกระบวนการคิดให้มากขึ้น ทั้งมีประโยชน์ในการลดภาระการสอนให้กับครู พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นความก้าวหน้าจากการเรียนรู้ของตนเอง

สุวิทย์มุลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น. 53, อ้างถึงใน ลุณา ศรีฤดา, 2553) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อผู้เรียน ในการที่จะช่วยส่งเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้น ชัดเจนยิ่งขึ้น กว้างขวางขึ้นทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2537, น. 490, อ้างถึงใน ประสพสุข ฤทธิเดช, 2557) ได้กล่าวว่า แบบฝึก คือ คู่มือนักศึกษา ที่ผู้เรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน จากชุดการสอน เป็นส่วนหนึ่งที่ผู้เรียนบันทึกสาระสำคัญและทำแบบฝึกหัดด้วย มีลักษณะคล้ายกับแบบฝึกหัด แต่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำ แบบฝึกปฏิบัติเป็นสมบัติส่วนตัวของผู้เรียน แต่ต้องเก็บไว้ที่ชุดการสอนเป็นตัวอย่าง 1 ชุดเสมอ

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง ชุดฝึกทักษะที่ครูสร้างขึ้นให้นักศึกษาได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อันแล้วเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญและฝึกกระบวนการคิดให้มากขึ้น ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อบทเรียน ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลของตนเองได้ ทั้งยังมีประโยชน์ช่วยลดภาระการสอนของครู และยิ่งช่วยพัฒนาตามความแตกต่าง

2.4.2.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

ในการเรียนการสอนภาษาไทย แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนโดยตรงที่จะต้องสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน เพื่อให้เกิดทักษะและเข้าใจมากขึ้น ครูจึงต้องคำนึงถึงวิธีสอน การเตรียมบทเรียนและการเลือกแบบฝึกหัดประกอบนอกเหนือแบบเรียน เพื่อให้การสอน

ประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้น เนื่องจากแบบฝึกทักษะมีความสำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาหาความรู้ในการสร้างแบบฝึกหัดที่จะฝึกทักษะให้แก่ นักศึกษา ครูจะต้องสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการเรียนมากที่สุดเกี่ยวกับเรื่อง ของแบบฝึกหัดได้มี นักการศึกษาของไทยให้ความรู้ความคิดและคำแนะนำเกี่ยวกับแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

ชนิษฐา แสงภักดี (2540, อ้างถึงใน สมพงษ์ ศรีพยาด, 2553) ได้กล่าวว่า แบบ ฝึกทักษะเป็นอุปกรณ์หรือสื่อการสอนที่ครูสร้างขึ้น เพื่อฝึกฝนหรือเสริมสร้างและพัฒนาทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนจนมีประสบการณ์ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

นวนลนุช สีทองดี (2541, อ้างถึงใน สมพงษ์ ศรีพยาด, 2553) ได้กล่าวว่า แบบฝึก เป็นสื่อการเรียนที่ใช้ฝึกทักษะเพื่อสร้างความคิดรวบยอดให้แก่ผู้เรียน เพื่อจะทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้ดีขึ้นและรวดเร็วขึ้นแต่ต้องได้รับการฝึกหลายๆครั้งหลายรูปแบบ เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกแล้ว อย่างน้อยก็พัฒนาตนเองที่ดีขึ้น

อารีย์ วาศน์อำนวย (2545, อ้างถึงใน สมพงษ์ ศรีพยาด, 2553) ได้กล่าวว่า แบบ ฝึกคืออุปกรณ์การเรียน การสอนอย่างหนึ่งอันประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจที่จะ นำไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน ให้เกิดความคล่องแคล่วชำนาญ ตลอดจนเกิดความแม่นยำ ด้วยการ ทบทวนเนื้อหาความรู้ต่างๆที่ได้เรียนไปแล้วอย่างมีทิศทาง

2.4.2.3 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

วรรณ แก้วแพรง (2526, น. 33-38, อ้างถึงใน สมพงษ์ ศรีพยาด, 2553) กล่าว ว่า แบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เนื้อหาที่จะนำมาต้องเป็นเนื้อหาที่มีอยู่ในบทเรียนหรือสอดคล้องสัมพันธ์ กับแบบเรียนทั้งที่เป็นคำ ประโยค ข้อความและเนื้อเรื่อง และมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรกำหนด
2. มีหลายแบบหลายลักษณะ เพื่อไม่ให้เบื่อและเป็นการท้าทายให้อยากทำ
3. ต้องช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำ 3 ประการ คือ รู้คำเพิ่มขึ้นเข้าใจความหมายของคำดีขึ้น และสามารถในการใช้คำสูงขึ้นตามลำดับของชั้นเรียน
4. ต้องส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ความคิด โดยอาศัยความรู้และความเข้าใจเดิม เป็นพื้นฐาน

5. ต้องไม่มีลักษณะอย่างข้อสอบทั่ว ๆ ไปที่มุ่งวัดความรู้ ความเข้าใจอย่าง เดียวแต่ต้องมีลักษณะที่จะเร้าความสนใจ ยั่วๆ จูงใจให้นักศึกษาได้คิด ได้พิจารณา และได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ความเข้าใจทักษะและความสามารถในการใช้คำสูงขึ้นได้ด้วย

สรุปได้ว่า อุปกรณ์ที่จะช่วยให้ฝึกทักษะการอ่านให้ได้ผลสมบูรณ์นั้น ได้แก่ แบบฝึกหัด เพราะนอกจากจะช่วยเร้าให้ผู้ฝึกเกิดความสนใจในการเขียนแล้ว สามารถที่จะพัฒนาทักษะการเขียน ด้านต่าง ๆ เช่น การเรียงความ เขียนย่อความ เขียนบทความ และนักศึกษาสามารถตรวจสอบคำตอบ

ที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ในการไปสร้างแบบฝึกนั้นเราควรจะต้องนำไปใช้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา ตลอดจนนักศึกษาที่จะนำไปฝึกด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อนักศึกษาและการใช้ภาษาให้มากที่สุด

2.4.2.4 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

วรรณภา ไชยวรรณ (2549, น. 45) ได้สรุปหลักการสร้างแบบฝึกทักษะดังนี้

1. ความใกล้ชิด คือ ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพอใจให้กับผู้เรียน
2. การฝึก คือ การให้นักศึกษาได้ทำซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจที่แม่นยำ
3. กฎแห่งผล คือ การที่ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนด้วยการเฉลยคำตอบจะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขและเป็นการสร้างความพอใจแก่ผู้เรียน
4. การจูงใจ คือ การสร้างแบบฝึกเรียงลำดับ จากแบบฝึกง่ายและสั้นไปสู่แบบฝึกเรื่องที่ยากและยาวขึ้น ควรมีภาพประกอบและมีหลายรส หลายรูปแบบ

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น. 54 - 55) ได้กล่าวว่า หลักในการสร้างแบบฝึกต้องมีการกำหนดเงื่อนไขที่จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านลำดับขั้นตอนของทุกหน่วยการเรียนรู้ได้ ถ้านักศึกษาได้เรียนตามอัตราการเรียนของตนก็จะทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จมากขึ้น

2.4.2.5 รูปแบบการสร้างแบบฝึกทักษะ

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น. 62 - 64) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสร้างแบบฝึก ก็เป็นสิ่งสำคัญในการที่สามารถจูงใจให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติแบบฝึก จึงควรมีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่ใช่เพียงแค่แบบเดียวเพราะจะทำให้เกิดความจำเจน่าเบื่อหน่าย ไม่ทำลายให้อายากรู้ยากลองจึงขอเสนอรูปแบบที่เป็นหลักใหญ่ไว้ก่อน ส่วนผู้สร้างจะนำไปประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนรูปแบบอื่นๆ ก็แล้วแต่เทคนิคของแต่ละคน ซึ่งจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังนี้

1. แบบถูกผิด เป็นแบบฝึกที่เป็นประโยคบอกเล่า ให้ผู้เรียนอ่านแล้วใส่เครื่องหมายถูกหรือผิดตามดุลยพินิจของผู้เรียน
2. แบบจับคู่ เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยตัวคำถามหรือตัวปัญหา ซึ่งเป็นตัวยืนไว้ในสมุดข่อยมือ โดยมีที่ว่างไว้หน้าข้อเพื่อให้ผู้เรียนเลือกหาคำตอบที่กำหนดไว้ในสมุดข่อยมือมาจับคู่กับคำถามให้สอดคล้องกัน โดยใช้หมายเลขหรือรหัสคำตอบไปวางไว้ที่ว่างหน้าข้อความหรือจะใช้การโยงเส้นก็ได้

3. แบบเติมคำหรือเติมข้อความ เป็นแบบฝึกที่มีข้อความไว้ให้ แต่จะเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนเติมคำหรือข้อความที่ขาดหายไป ซึ่งคำหรือข้อความที่นำมาเติมอาจให้เติมอย่างอิสระหรือกำหนดตัวเลือกให้เติมก็ได้

4. แบบหมายตัวเลือก เป็นแบบฝึกเชิงแบบทดสอบ โดยจะมี 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นคำถาม ซึ่งจะต้องเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ ชัดเจนไม่คลุมเครือ ส่วนที่ 2 เป็นตัวเลือก คือคำตอบซึ่งอาจจะมี 3-5 ตัวเลือกก็ได้ ตัวเลือกทั้งหมดจะมีตัวเลือกที่ถูกที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวส่วนที่เหลือเป็นตัวลวง

5. แบบอัตนัย คือความเรียงเป็นแบบฝึกที่ตัวคำถาม ผู้เรียนต้องเขียนบรรยายตอบอย่างเสรีตามความรู้ความสามารถ โดยไม่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดในเรื่องเวลาอาจใช้คำถามในรูปแบบต่างๆ ไป หรือเป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องราวต่างๆ ก็ได้

นันทนา ใจทาน (2553, น. 31) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสร้างแบบฝึกต้องสร้างตามจุดประสงค์ที่ต้องการฝึก ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งในด้านเนื้อหาของแบบฝึกเรียงจากง่ายไปยาก กำหนดเวลาให้พอเหมาะในการทำแบบฝึก การออกแบบควรรอบคอบอย่างหลากหลายให้สร้างความสนใจของผู้เรียน

สรุปได้ว่า รูปแบบการสร้างแบบฝึกต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ที่ผู้เรียนต้องการ ควรกำหนดเนื้อหาจากง่ายไปยากเพื่อให้ครูและผู้เรียนได้เห็นถึงความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน ควรออกแบบอย่างหลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

2.4.2.5 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้เรียน เพราะช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก พอสรุปได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531, น. 173 - 175) ได้กล่าวถึงแบบฝึกว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาทักษะอย่างมาก เพราะแบบฝึกจะเป็นสื่อแห่งการปฏิบัติของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะในการเรียนรู้ในเรื่องที่ฝึกเพิ่มมากขึ้น ดังนี้

1. แบบฝึกเป็นส่วนเพิ่มเติมหรือส่วนเสริมหนังสือในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูเพราะแบบฝึกเป็นส่วนที่ทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ

2. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจ

3. แบบฝึกเป็นเครื่องช่วยให้เด็กฝึกได้ดีขึ้น ทั้งนี้ต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่ของครูผู้สอนด้วย

4. แบบฝึกเป็นเครื่องมือวัดผลนักศึกษา หลังจากจบบทนักศึกษาแต่ละครั้ง

5. แบบฝึกที่จัดขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนบทเรียนด้วยตัวเอง

6. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือแบบฝึกในบทเรียนจะช่วยให้เด็กฝึกฝนความชำนาญเพิ่มขึ้น

7. การให้ทำแบบฝึกช่วยให้ครูทราบถึงจุดเด่น ข้อบกพร่องหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งมีผลต่อครูที่จะนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเด็กและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

8. แบบฝึกช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่าย และผู้เรียนสามารถบันทึกผลการฝึกพร้อมทั้งมองเห็นความก้าวหน้าของนักศึกษากำหนดเอง

นันทนา ใจทาน (2553, น. 29) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะเป็นแบบฝึกหัดที่จัดขึ้นนอกเหนือจากแบบฝึกในบทเรียน เป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจได้ยิ่งขึ้น ชัดเจนกว่าเดิม ส่งผลให้การสอนของครูและการเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า สิ่งที่จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ สามารถพัฒนาการเขียนของผู้เรียนให้ได้ผลสมบูรณ์นั้น ได้แก่ แบบฝึก หรือแบบฝึกทักษะ เพราะนอกจากจะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเขียนแล้ว ยังสามารถพัฒนาการเขียนสื่อสารต่างๆ ได้อย่างชัดเจน และนักศึกษาสามารถตรวจสอบคำตอบที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ในการไปสร้างแบบฝึกนั้น จะต้องนำไปใช้ให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับเนื้อหาตลอดจนนักศึกษาที่จะนำไปฝึกด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อนักศึกษาและการใช้ภาษาให้มากที่สุด

2.5 การวัดและการประเมินผลการพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย

Hughes (2003, p. 4) ได้กล่าวว่า ผลที่เกิดจากการทดสอบในด้านการเรียนการสอนนั้น เป็นทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งครูผู้สอนจะต้องตระหนักว่า การทดสอบผู้เรียนนั้นจะได้ข้อมูลความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียนที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

2.5.1 วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, น. 143) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. เพื่อประเมินวิธีสอนของครูว่า ครูมีวิธีการสอนแบบใดที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และวิธีใดที่ต้องมีการปรับปรุง

2. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ตามพัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. เพื่อจำแนกหรือจัดลำดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ในการจัดชั้นเรียน หรือแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนในกลุ่มที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน
4. เพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง และจุดเด่นในการเรียนการสอนของแต่ละบุคคล
5. เพื่อประโยชน์ในการซ่อมเสริมแก่ผู้เรียน
6. เพื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนของครู
7. เพื่อให้ทราบกระบวนการเรียนรู้ภาษาของเด็กในแต่ละระดับ
8. เพื่อทดสอบผลการทดลองเกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2.5.2 การวัดและประเมินผลแบบทางเลือก (Alternative Assessment)

Brown and Hudson (1998, p. 18) ได้เปรียบเทียบให้เห็นแนวทางการทดสอบ แบบเดิมและแบบทางเลือกที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นเองในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนในความสามารถทางด้านภาษาที่ตนได้สอนไปดังแสดงในตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2

เปรียบเทียบการทดสอบแบบเดิมกับแบบทางเลือก

การวัดผลแบบเดิม (Traditional Assessment)	การวัดผลแบบทางเลือก (Alternative Assessment)
การทดสอบแบบมาตรฐาน	การวัดผลแบบต่อเนื่องและระยะยาว
รูปแบบตัวเลือกและจำกัดเวลา	คำตอบไม่จำกัดเวลาและปลายเปิด
คำถามไม่ตรงบริบทผู้เรียน	ภาระงานที่เน้นบริบทการสื่อสาร
ใช้ผลคะแนนในการให้ข้อมูลย้อนกลับ	ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล
คะแนนแบบอิงกลุ่ม	คะแนนอิงเกณฑ์
เน้นคำตอบที่แยกกันโดยสิ้นเชิง	คำตอบปลายเปิด และสร้างสรรค์
การประเมินแบบตัดสินผลการเรียน	การประเมินแบบพัฒนาผลการเรียนรู้
เน้นผลที่เกิดขึ้น	เน้นกระบวนการระหว่างเรียน
วัดการปฏิบัติที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน	วัดการปฏิบัติที่สัมพันธ์กัน
ก่อให้เกิดสิ่งจูงใจจากปัจจัยภายนอก	ก่อให้เกิดสิ่งจูงใจจากปัจจัยภายใน

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก *สรุปผลการประชุมสัมมนาประสานแผนและแลกเปลี่ยน องค์ความรู้การ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสถาบันภาษาอังกฤษ* (น.144), โดย สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

Brown and Abeywickrama (2010) ได้เสนอการวัดและประเมินผลแบบทางเลือก ได้แก่ การทดสอบ การประเมินผลการปฏิบัติ การสังเกต และการประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ซึ่งรูปแบบการวัดและประเมินผลแบบทางเลือก คือ การประเมินแนวใหม่ เป็นทางเลือกที่เหมาะสมจะนำมาใช้ประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินจากการวัด โดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง มีกระบวนการสังเกต บันทึกและรวบรวมข้อมูลจากผลงานหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนทำเพื่อตัดสินความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน การวัดและประเมินผลแบบทางเลือกประกอบด้วย (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558 น.146-147)

1. การทดสอบ (Paper-and-Pencil Tests) ได้แก่ ข้อสอบมาตรฐาน แบบทดสอบ ทั่วยหน่วยและแบบทดสอบที่ครูสร้าง
2. การประเมินการสื่อสารส่วนบุคคล (Personal Communication) ได้แก่ การสื่อสารเป็นรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์
3. การประเมินการปฏิบัติ (Performance) ได้แก่ โครงงาน วาดภาพ สาดิต การกล่าวสุนทรพจน์ ใ้วาที เขียนรายงาน ทดลอง และวิดิทัศน์หรือบันทึกเสียง
4. การสังเกต (Observation and Perception) ได้แก่ สังเกตจากการที่นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์และเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในชั้นเรียน

2.5.3 ข้อควรคำนึงและลักษณะสำคัญของการประเมินตามสภาพจริง

2.5.3.1 ข้อควรคำนึงในการประเมินตามสภาพจริง

- 1) เน้นพฤติกรรมที่แสดงออกจากความสามารถที่แท้จริง
- 2) ทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) ให้ความสำคัญกับจุดเด่นของผู้เรียน
- 4) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์จริง
- 5) มีการใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีการเก็บข้อมูลในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง
- 6) ตอบสนองการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนอย่างกว้างขวาง
- 7) สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน
- 8) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง
- 9) เกิดความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครองและผู้เรียน ในการพัฒนาการเรียนรู้
- 10) ตอบสนองหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้ในสภาพจริง

2.5.3.2 การประเมินตามสภาพจริงแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) การประเมินด้วยข้อสอบที่สร้างขึ้นและได้มีการทดลองใช้จนเป็นที่เชื่อถือได้ เรียกว่า “ข้อสอบมาตรฐาน”

2) การประเมินที่เน้นตามสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนจะเน้นการประเมิน 4

ด้านคือ

- 2.1) ประเมินการปฏิบัติ (Performance)
- 2.2) ประเมินกระบวนการ (Process)
- 2.3) ประเมินชิ้นงาน (Products)
- 2.4) ประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

Rubric (n.d.) เป็นเครื่องมือให้คะแนนชนิดหนึ่ง ใช้ในการประเมินการปฏิบัติหรือผลงานของนักศึกษารูบรีคประกอบด้วย 2 ส่วน คือ เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการปฏิบัติหรือผลผลิตของนักศึกษา และระดับคุณภาพหรือระดับคะแนน เกณฑ์จะบอกผู้สอนหรือผู้ประเมินว่าการปฏิบัติงานหรือผลงานนั้น ๆ จะต้องพิจารณาสิ่งใดบ้าง ระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนจะบอกว่า การปฏิบัติหรือผลงานที่สมควรจะได้ระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนนั้น ๆ ของเกณฑ์แต่ละตัวมีลักษณะอย่างไร รูบรีคจึงเป็นเหมือนการกำหนดลักษณะเฉพาะ (Specification) ของการปฏิบัติหรือผลงานนั้น ๆ ในเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ หรือทั้ง 2 ประการรวมกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการประเมิน

ข้อดีในการให้คะแนนแบบรูบรีคในการประเมิน คือ

1. เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการประเมินว่าบรรลุเกณฑ์ที่ระบุไว้หรือไม่
2. เป็นเครื่องมือในการสะท้อนผลกลับไปยังครูเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และเป็นเครื่องมือในการสะท้อนผลกลับไปยังนักศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง

ตารางที่ 2.3

ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินทักษะการเขียน

ระดับ คะแนน	ระดับ				น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ประเด็น การประเมิน						
โครงสร้างทาง ไวยากรณ์	เขียนโดยใช้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ได้ ถูกต้อง ทุกประโยค	เขียนโดยใช้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ผิดพลาด เล็กน้อย	เขียนโดยใช้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ผิดพลาด หลายแห่ง	เขียนโดยใช้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ผิดพลาด เกินครึ่งหนึ่งของ งานเขียน	2	
การสะกดคำและ การใช้ เครื่องหมาย วรรคตอน	สะกดคำและใช้ เครื่องหมายวรรค ตอนถูกต้อง	สะกดคำและใช้ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดพลาดเล็ก น้อย	สะกดคำและใช้ เครื่องหมาย วรรคตอน ผิดพลาด หลายแห่ง	สะกดคำและ ใช้เครื่องหมาย วรรคตอน ผิดพลาด เกินครึ่งหนึ่ง ของงานเขียน	1	8
การใช้คำศัพท์	ใช้คำศัพท์ และสำนวน เหมาะสม อ่านแล้วเข้าใจ ชัดเจนทั้งหมด	มักใช้คำศัพท์และ สำนวนเหมาะสม แต่อ่านแล้ว ไม่เข้าใจบางแห่ง	มีปัญหาอยู่บ้าง ในการใช้ คำศัพท์ และสำนวน อ่านแล้วไม่ เข้าใจหลายแห่ง	ใช้คำศัพท์ และสำนวนผิด พลาดหลายแห่ง อ่านแล้วไม่เข้าใจ เป็นส่วนมาก	1	4
โครงสร้างทาง ไวยากรณ์	เขียนโดยใช้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ได้ ถูกต้อง ทุกประโยค	เขียนโดยใช้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ผิดพลาด เล็กน้อย	เขียนโดยใช้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ผิดพลาด หลายแห่ง	เขียนโดยใช้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ผิดพลาด เกินครึ่งหนึ่งของ งานเขียน	2	-
รวม	6	24	-	-	-	-

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก *สรุปผลการประชุมสัมมนาประสานแผนและแลกเปลี่ยน องค์ความรู้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสถาบันภาษาอังกฤษ (น.144)*, โดย สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

2.6 ความพึงพอใจของผู้เรียน

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจของผู้เรียน

Shally (1975) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกแบบของมนุษย์ทั้งทางบวกและทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้มีความสุข ความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางลบ ดังนั้น ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

Mullin (1985) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลายๆ ด้านเป็นสภาพภายในที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากการที่มนุษย์มีแรงผลักดันในตนเองและพยายามจะบรรลุเป้าหมายเพื่อที่จะสนองตอบความต้องการ หรือความคาดหวังที่มีอยู่และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วจะเกิดความพึงพอใจเป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้นเป็นกระบวนการหมุนเวียน

กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกของจิตใจหรือประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้ หรือเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นทั้งทางบวกและทางลบ แต่เมื่อได้สิ่งนั้นตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกบวกเป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

จิตติมา อัครธิติพงศ์ (2552) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจเป็นการประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

สมชาย บุญสุน (2554, น.14) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในการทำงาน การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้น ให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษากับการสื่อสาร การที่ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในการเรียนนั้น ผู้เรียนต้องมีแรงจูงใจที่จะอยากเรียน ซึ่งผู้สอนต้องคำนึงถึงสิ่งที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจหลายๆ ด้านเช่น การจัดบรรยากาศ สถานการณ์เทคนิคการสอนที่ดีให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนตามความต้องการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันการยกย่องชมเชย การไต่ถามว่า ผู้เรียนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ ในความสำเร็จผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีจะทำให้ผู้เรียน มีความพึงพอใจในการเรียน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของผู้เรียน หมายถึง ทศนคติของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอน หากผู้สอนสร้างแรงจูงใจ โดยมีสิ่งเร้า มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ได้รับการยกย่อง ได้รับรางวัลจากผลการเรียนนั้น ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนและมีการเรียนรู้เกิดขึ้นในขณะนั้น

2.6.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

Maslow (1970, pp. 69-80) ทฤษฎีลำดับชั้นของความต้องการ Maslow (Needs-Hierarchy Theory) เป็นทฤษฎีหนึ่ง ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางโดยตั้งอยู่บนสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการของมนุษย์ประกอบด้วย

1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับชั้นความสำคัญโดยเริ่มระดับความต้องการขั้นสูงสุด

1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็มีความต้องการสิ่งใหม่เข้ามาแทนที่

1.3 เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่จูงให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นแต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทนและเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั้น

1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้นอาศัยซึ่งกันและกันมีลักษณะควบคู่คือเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมดสิ้นไปก็มีความต้องการอีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2. ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ระดับได้แก่

2.1 ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิตเช่นความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security Needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในปัจจุบัน และอนาคตซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

2.3 ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ได้แก่ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคมความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

2.4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระภาพ และเสรีและการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

2.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงของมนุษย์ส่วนมากจะเป็นการนึกอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดเห็นของตัวเอง แต่ไม่สามารถแสวงหาได้

สุเทพ พานิชพันธ์ (2541, น. 5, อ้างถึงใน เกวลี ผังดีและพิมพ์รดา ครองยุติ, 2556, น. 4-5) ได้กล่าวถึงเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุได้แก่เงินสิ่งของเป็นต้น
2. สภาพทางกายที่ปรารถนาคือสิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่างๆซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย
3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติหมายถึงสิ่งต่างๆที่สนองความต้องการของบุคคล
4. ผลประโยชน์ทางสังคม คือความสัมพันธ์อันดีมิตรกับผู้ร่วมกิจกรรมอันจะทำให้เกิดความผูกพันความพึงพอใจและสภาพการอยู่ร่วมกันอันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคมซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

นักจิตวิทยาได้แบ่งการจูงใจเกี่ยวกับการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท (ธีระ สุภาวิมล, 2551, น. 8) ดังนี้

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากความรู้สึกภายในของผู้เรียนเอง เช่น ความต้องการ ความสนใจ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึก กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากเรียน เต็มใจและตั้งใจเรียน เพราะต้องการความรู้มีใช้เรียนเพื่อหวังผลอย่างอื่น เป็นต้น

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมากระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้น ซึ่งวิธีสอน บุคลิกภาพของผู้สอนและเทคนิคที่ใช้ในการสอนจะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนเกิดจากแรงจูงใจ 2 ประการ คือ แรงจูงใจภายในของตัวผู้เรียนเองและแรงจูงใจภายนอกที่อาจเกิดจากวิธีการสอน บุคลิกภาพของผู้สอนและเทคนิคการสอนของผู้สอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและพึงพอใจที่จะเรียนวิชานั้น

2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

ปริญญา จเรรัชต์และคณะ (2546, น. 5, อ้างถึงใน เกวลี ผังดีและพิมพ์รดา ครองยุติ, 2556, น. 6) กล่าวว่ามาตรวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธีได้แก่

1. การใช้แบบสอบถามโดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆเช่นการบริการการบริหารและเงื่อนไขต่างๆ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดีที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดกิริยาท่าทางวิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่าง มีระเบียบแบบแผน

สารโจนน์ ไสยสมบัติ (2534, น. 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบกับระดับ ความรู้สึกของนักศึกษาตั้งนั้นในการวัด ความพึงพอใจในการเรียนรู้กระทำได้หลายวิธี ต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
2. การสัมภาษณ์ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัย เทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้ง ก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ขณะปฏิบัติกิจกรรมและ หลังการปฏิบัติกิจกรรมจะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้สามารถที่จะวัดได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความ สะดวกความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายของการวัดด้วยจึงจะส่งผลให้การวัดนั้น มีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ สามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวัดความพึงพอใจของผู้เรียน

2.7 บริบทของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดการศึกษา ตามอัธยาศัย การศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับประกาศนียบัตร

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ระดับประถมศึกษา จำนวน 89 คน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 447 คน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 710 คน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง แบ่งพื้นที่การศึกษา เป็น 7 ศูนย์ ได้แก่

1. กศน. ตำบลขามสะแกแสง
2. กศน. ตำบลพะวงาด
3. กศน. ตำบลชีวีค
4. กศน. ตำบลโนนเมือง
5. กศน. ตำบลเมืองเกษตร
6. กศน. ตำบลหนองหัวฟาน
7. กศน. ตำบลเมืองนาท

2.7.1 เป้าหมาย

2.7.1.1 ประชาชนผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษาได้รับโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.7.1.2 ประชาชนกลุ่มเป้าหมายพิเศษได้รับโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็นไปตามสภาพปัญหา และความต้องการของแต่ละกลุ่ม

2.7.1.3 ชุมชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและปรัชญาคิดเป็นอาทิ หมู่บ้านตามรอยพระยุคลบาท หมู่บ้านแห่งการอ่าน บ้านหนังสือชุมชน แหล่งเรียนรู้ชุมชน

2.7.1.4 ประชาชนได้รับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยมีกศน.ตำบล ศูนย์การศึกษารัฐชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นในชุมชนเป็นกลไกในการจัดการเรียนรู้

2.7.1.5 ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษารัฐและมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสามารถประยุกต์ใช้ในแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์

2.7.1.6 ชุมชนมีการจัดการความรู้ชุมชน เพื่อพัฒนาสู่ความมั่นคงและยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

2.7.1.7 ชุมชนและทุกภาคส่วน ร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.7.1.8 หน่วยงานและสถานศึกษาพัฒนาและนำสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการเพิ่มโอกาสและยกระดับคุณภาพในการจัดการศึกษารัฐ

2.7.1.9 บุคลากรหน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างถ่วงถ่วง

2.7.1.10 หน่วยงานและสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

สาระการเรียนรู้	จำนวนหน่วยกิต								
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
	วิชาบังคับ	วิชาเลือก		วิชาบังคับ	วิชาเลือก		วิชาบังคับ	วิชาเลือก	
		บังคับ	เสรี		บังคับ	เสรี		บังคับ	เสรี
ทักษะการเรียนรู้	5	-	-	5	-	-	5	-	-
ความรู้พื้นฐาน	12	2	-	16	3	-	20	3	-
การประกอบอาชีพ	8	-	-	8	-	-	8	-	-
ทักษะการดำเนินชีวิต	5	2	-	5	3	-	5	3	-
การพัฒนาสังคม	6	-	-	6	-	-	6	-	-
รวม	36	4	8	40	6	10	44	6	26
	48			56			76		
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	200 ชั่วโมง			200 ชั่วโมง			200 ชั่วโมง		

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากภาพที่ 2.1 แต่ละสาระประกอบด้วยรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในโครงสร้างรายวิชาที่เลือกนั้นผู้เรียนสามารถ เลือกได้ตามความต้องการของตนเองและในการเรียนแต่ละระดับผู้เรียนต้องทำ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต(กพช.) ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง

2.7.2 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” และยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีธรรมชาติที่แตกต่างกัน ทั้งด้านวัย วุฒิภาวะ ความถนัด ความสนใจ วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนมีการดำเนินชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการนักศึกษารู้จึงต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้นักศึกษาได้พัฒนาความสามารถของตนเอง ตามธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ และนักศึกษารู้มีความสุข

2.7.2.1 วิธีการจัดการเรียนรู้

1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดแผนการเรียนรู้ของตนเองตามรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ภูมิปัญญา ผู้รู้ และสื่อต่าง ๆ

2) การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนมาพบกัน โดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาข้อสรุปร่วมกัน

3) การเรียนรู้แบบทางไกล เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ โดยที่ผู้เรียนและครูจะสื่อสารกันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนใหญ่ หรือถ้ามีความจำเป็นอาจพบกันเป็นครั้งคราว

4) การเรียนรู้แบบชั้นเรียน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษากำหนดรายวิชา เวลาเรียน และสถานที่ ที่ชัดเจน ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีเวลามาเข้าชั้นเรียน

5) การเรียนรู้ตามอัธยาศัย เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการ และความสนใจ จากสื่อเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือจากการฝึกปฏิบัติตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วนำความรู้และประสบการณ์มาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6) การเรียนรู้จากการทำโครงการ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดเรื่องโดยสมัครใจ ตามความสนใจ ความต้องการ หรือสภาพปัญหา ที่จะนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า ทดลองลงมือปฏิบัติจริง และมีการสรุปผลการดำเนินการตามโครงการ โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และกระตุ้นเสริมแรงให้เกิดการเรียนรู้

7) การเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ สถานศึกษาสามารถออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ได้ตามความต้องการของผู้เรียน

วิธีการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาและผู้เรียนร่วมกันกำหนดวิธีเรียนโดยเลือกเรียนวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธีก็ได้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหา และสอดคล้องกับวิถี ชีวิต และการทำงานของผู้นักศึกษา โดยขณะเดียวกันสถานศึกษาสามารถจัดให้มีการสอนเสริมได้ทุกวิธีและทุกวิชาที่เรียน โดยเน้นเรื่องการเขียนสื่อสารภาษาไทย ที่ต้องเขียนให้ถูกต้องตามหลัก และต้องเขียนให้สื่อความหมายให้ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งการเขียนสื่อสารยังคงเป็นปัญหาลำดับต้นของนักศึกษา จึงต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน เพื่อเติมเต็มความรู้ให้บรรลุมาตรฐานการศึกษานักศึกษารู้

สรุปได้ว่า จากการจัดการเรียนการสอนของครูแต่ละศูนย์การเรียน พบว่า นักศึกษาแต่ละคนมีปัญหาบกพร่องทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป เนื่องจากนักศึกษามีความหลากหลายทั้งทางด้านร่างกาย เพศ อายุ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของครูจะต้องจัดให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม

ให้ได้รับความรู้ทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่ ที่ผู้วิจัยพบนั้น คือนักศึกษามีความบกพร่องด้านการใช้ภาษา โดยเฉพาะภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ เป็นภาษาแรกที่ได้รับการเรียนรู้ แต่ยังมีการใช้ภาษาไทยที่ผิด ใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องตามหลักภาษา และปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ การที่นักศึกษาใช้คำภาษาพูด เขียนแทนภาษาเขียน ซึ่งดูไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้องกาลเทศะ บางคำทำให้สื่อความหมายผิดไป ทำให้การสื่อสารบกพร่อง ถ้าหากครูไม่หาทางแก้ไขจะทำให้ให้นักศึกษาเกิดความสับสนในการใช้ภาษา และส่งผลให้การเรียนวิชาอื่นๆ มีปัญหาไปด้วย ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะมาทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาที่มีปัญหา เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

เกรียงศักดิ์ นามเสริฐ (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว ผลวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้บูรณาการการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.18/85.00 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ผลที่เกิดกับนักเรียน พบว่านักเรียน มีทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.00

ล구나 ศรีฤตา (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 2 ผลวิจัยพบว่าการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.43/86.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 นักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.47 มีความรู้ความสามารถสูงขึ้นเป็นที่น่าพอใจ ส่วนพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกต่อการเรียนชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งสังเกตได้จากการพูด ซักถามถึงเนื้อหาที่ครูจะสอนต่อไป พบว่า นักเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนที่ครูจัดเตรียม และเมื่อนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่านักเรียนมีความสามารถทางการเรียนดีขึ้น

สุพรรณษา ทิพย์เที่ยงแท้ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นชะอำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการให้สร้างแบบฝึกทักษะที่มีรูปภาพประกอบสวยงาม มีรูปแบบที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่ ใกล้ตัวมาสร้างเป็นแบบฝึก โดยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีค่าประสิทธิภาพ 85.15/81.20 3 และผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียน สามารถเขียนประโยคภาษาอังกฤษได้ดีกว่าเดิม นอกจากนี้นักเรียนมีทักษะในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ และรักความเป็นไทย/รักท้องถิ่นอยู่ในระดับดี และ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการเขียนอยู่ในระดับมาก

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Lawrey (1978, อ้างถึงใน กฤษลดา ขำหลงวรสิริ, 2552) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1-3 จำนวน 87 คน พบว่า นักเรียนได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีคะแนนทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนการทดสอบก่อนทำแบบฝึก

Callison (2001, อ้างถึงใน นันทนา ใจทาน, 2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแผนผังความคิด และได้อธิบายว่าแผนผังความคิดเป็นเครื่องมือการศึกษาด้วยตนเอง เป็นประโยชน์ในการช่วยมองเห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างความคิดต่างๆ ประกอบด้วยวิธีการเริ่มต้นทำแผนผังการระดมความคิด เอกสารหรือข้อมูลสรุปและเรียงความ และการสร้างแผนผังความคิดเพื่อทำให้วิธีการจดบันทึกมีความจริงใจมากขึ้น

Vurdien (2013) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษขั้นสูงผ่านบล็อกสำหรับชั้นเรียนภาษาต่างประเทศในประเทศสเปน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนที่เตรียมตัวสอบ the Certificate in Advanced English (CAE) ของสถาบัน Cambridge จำนวน 11 คน โดยการสร้างบล็อกส่วนตัวเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผ่านการโพสต์ที่เน้นกิจกรรมเพื่อการเขียนโดยเฉพาะ เช่น การเขียนจดหมาย การเขียนรายงาน การเสนอบทความต่างๆ เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่า บล็อกส่วนบุคคลสามารถกระตุ้นให้นักเรียนสร้างทักษะในการเขียนในลักษณะการสะท้อนความคิดเห็นและการตอบรับระหว่างเพื่อนๆ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการวางแผนก่อนที่จะเขียนและส่งผลงาน ทำให้เกิดทักษะการทำงานร่วมกันผ่านทางการมีปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนในบล็อก ส่วนด้านความหมายของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นการสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของครูให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นในบริบทของงานเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Kim (2017) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเขียนทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนารูปแบบการเขียน (DIEW) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 193 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 มีความ

คล่องในการเขียนด้วยลายมืออย่างสมบูรณ์โดยอาศัยความสัมพันธ์ของทักษะความรู้ความเข้าใจภาษา ด้วยการอ่านและเขียน ประกอบด้วยความสามารถในการพูด ความสามารถในการจำ ความสามารถในการสะกดคำ คำศัพท์ และการคัดลายมือ ซึ่งมีความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างเป็นรูปธรรม

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า การใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนให้ดีขึ้น วิธีการเรียนรู้ มีเนื้อหาและกิจกรรมที่หลากหลาย มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ประกอบด้วยสื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนั้น การใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ จึงเป็นนวัตกรรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้สูงขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. รูปแบบการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 7 ตำบล ได้แก่ กศน.ตำบลขามสะแกแสง กศน.ตำบลพะวงาด กศน.ตำบลชีวิ๊ก กศน.ตำบลโนนเมือง กศน.ตำบลเมืองเกษตร กศน.ตำบลหนองหัวฟาน และ กศน.ตำบลเมืองนาท มีนักศึกษาจำนวน 560 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กศน. ตำบลขามสะแกแสง อำเภอขามสะแกแสงที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน นักศึกษา 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยมี 3 ชนิด ดังนี้

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 ชุด จำนวน 8 แผน

3.2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ความสามารถพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ จำนวน 1 ชุด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ รายวิชาภาษาไทย จำนวน 8 แผน ดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

3.3.1.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง

3.3.1.2 ศึกษาทฤษฎีแนวคิด หลักการ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

3.3.1.3 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้และกำหนดหัวเรื่อง หน่วยการเรียนรู้ และเวลาเรียน ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 3.1

เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย สารระการเขียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง)	เนื้อหา
1. เลือกใช้ภาษาในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองได้อย่างสร้างสรรค์	1. เลือกใช้ภาษาในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองได้อย่างสร้างสรรค์	1. หลักการเขียน การใช้ภาษาในการเขียน
2. ใช้แผนภาพความคิด จัดลำดับความคิดก่อนการเขียน	2. ใช้แผนภาพความคิด จัดลำดับความคิดก่อนการเขียน	2. หลักการเขียนแผนภาพความคิด
3. แต่งบทร้อยกรองประเภท กลอนสี่ กลอนสุภาพ	3. แต่งบทร้อยกรองประเภท กลอนสี่ กลอนสุภาพ	3. หลักการเขียนเพื่อการสื่อสารประเภทต่างๆ เช่น การเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนชี้แจง เขียนแสดงความคิดเห็น คำคม คำขวัญ คำโฆษณา เขียนรายงานการค้นคว้า การกรอกแบบพิมพ์และใบสมัครงาน
4. เขียนบทร้อยแก้วประเภทประวัติตนเอง อธิบายความย่อความ ข่าว	4. เขียนบทร้อยแก้วประเภทประวัติตนเอง อธิบายความ ย่อความ ข่าว	4. การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนและมีมารยาทในการสนทนา
5. เขียนรายงานการค้นคว้าสามารถอ้างอิงแหล่งความรู้ได้ถูกต้อง	5. เขียนรายงานการค้นคว้าสามารถอ้างอิงแหล่งความรู้ได้ถูกต้อง	
6. กรอกแบบรายการต่างๆ	6. กรอกแบบรายการต่างๆ	
7. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนและมีการจัดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ	7. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนและมีการจัดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ	

3.3.1.4 ศึกษาการจัดการเรียนรู้ความสามารถพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย

3.3.1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย

ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

3.3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เบื้องต้น โดยสรุปได้เนื้อหา ดังนี้

แผนที่ 1 เรื่อง หลักการเขียน การใช้ภาษาในการเขียน	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนที่ 2 เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนที่ 3 เรื่อง การเขียนบทสี่อเล็กทอนิกส์	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนที่ 4 เรื่อง การเขียนบรรยายประสบการณ์	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนที่ 5 เรื่อง การเขียนเรียงความ	เวลา 2 ชั่วโมง

แผนที่ 6 เรื่อง การเขียนย่อความ	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนที่ 7 เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนที่ 8 เรื่อง การเขียนรายงาน	เวลา 2 ชั่วโมง

3.3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับแผนการจัดการเรียนรู้ ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงโดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert)

กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนการประเมินผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มีความเหมาะสมในระดับมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
มีความเหมาะสมในระดับน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	แปลผล	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	แปลผล	มีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	แปลผล	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	แปลผล	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	แปลผล	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ผลการประเมินต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 5.00 หรืออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.3.1.8 ปรับปรุง แก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปในส่วนที่บกพร่องเพิ่มเติม ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการหาคุณภาพความเหมาะสมแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ซึ่งคุณภาพความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา สารระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และคำอธิบายรายวิชา

3.3.2.2 ศึกษาเนื้อหาการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนสื่อสาร การเขียนบรรยายประสบการณ์ การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนรายงาน

3.3.2.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

3.3.2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ จำนวน 1 ชุด

3.3.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ สำหรับประเมินทักษะให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคุณภาพ

3.3.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2546) กำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คำนวณค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของข้อสอบรายข้อแล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 เพื่อนำไปทดลองใช้หาค่าอำนาจจำแนก ความยากง่าย และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบต่อไป

3.3.2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ทดลองใช้กับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลพะวงาด เพื่อนำผลมาหาค่าคุณภาพของแบบทดสอบ

3.3.2.8 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละชุด โดยพบว่ามีความยาก (p) ตั้งแต่ 0.4 – 0.8 ค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อตั้งแต่ 0.2 – 0.4

3.3.2.9 นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเคอร์-ริชาร์ดสัน

3.3.2.10 นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอน

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ และวิธีการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทแบบสอบถามจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้อง

3.3.3.2 กำหนดนิยามความพึงพอใจเพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดรายการสอบถามของแบบสอบถามและออกแบบโครงสร้างแบบสอบถามตามชนิดของแบบสอบถามความพึงพอใจที่เลือกใช้

3.3.3.3 กำหนดรายการสอบถามและสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามโครงสร้างของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนและเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจ ดังนี้

ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ระดับคุณภาพระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์แปลผลความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 99-100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลผล ความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลผล ความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลผล ความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลผล ความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลผล ความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.3.3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3.3.3.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจให้เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษากลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design โดยมีลักษณะการทดลอง ดังตารางที่ 6 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น. 59-60)

ตารางที่ 3.2

แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)

X หมายถึง การทดลองจัดกิจกรรมพัฒนาการเขียนสื่อสารโดยใช้แผนผัง ความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

T₂ หมายถึง ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 กศน. ตำบลขามสะแกแสง ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง ซึ่งเป็นนักศึกษากลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

3.5.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) กับนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ จำนวน 1 ชุด

3.5.2 ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับนักศึกษา เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยกำหนดไว้และเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเรียนโดยการทดสอบย่อยเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมแต่ละแผน จำนวน 8 แผน รวม 16 ชั่วโมง

3.5.3 ทดสอบหลังเรียน (Post – test) กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เมื่อสิ้นสุดการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ จำนวน 1 ชุด

3.5.4 นักศึกษาตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 ชุด เพื่อเก็บข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบและจากการสอบถามไปวิเคราะห์ต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ร้อยละ ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยระหว่างเรียนและ หลังเรียน

3.6.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

3.6.3 เปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.6.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ร้อยละ ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยระหว่างเรียนและหลังเรียน

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.7.1.1 หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบหรือข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบหรือข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.1.2 หาค่าความยาก (P) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 212)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ

R แทน จำนวนคนตอบถูก

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3.7.1.3 หาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบทางการอ่านและการเขียนคำภาษาไทยที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545, น. 90)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2} \quad (3-3)$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก

U แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง

L แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน

N_1 แทน จำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนจุดตัด

N_2 แทน จำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนจุดตัด

3.7.2 เกณฑ์การประเมินทักษะการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มาวิเคราะห์ ใช้เกณฑ์การวัดผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, น. 153) ดังนี้

20-24 คะแนน	หมายถึง ดีมาก
16-19 คะแนน	หมายถึง ดี
12-15 คะแนน	หมายถึง พอใช้
น้อยกว่า 12 คะแนน	หมายถึง ควรปรับปรุง

3.7.3 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ (เผชญิกิจระการ, 2544, น. 46-51) ตามเกณฑ์ 80/80 ใช้สูตรดังนี้

$$E1 = \frac{\frac{\sum X_1}{N}}{A} \times 100 \quad (3-4)$$

เมื่อ	E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X_1$	แทน	ผลรวมคะแนนนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E2 = \frac{\frac{\sum X_2}{N}}{B} \times 100 \quad (3-5)$$

เมื่อ	E	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X_2$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.7.4 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I. : The Effectiveness Index) โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ (เผชิญ กิจกรรม ม.ป.ป. , น. 1) หาได้จากสูตร

$$E . I . = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{คะแนนเต็ม} \times \text{จำนวนนักเรียน}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}} \quad (3-6)$$

3.7.5 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

3.7.5.1 สถิติพื้นฐาน (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2546, น. 102 - 117)

1) ร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-7)$$

2) หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-8)$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-9)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด

3.7.5.2 สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับคะแนนทดสอบก่อนเรียน ใช้สถิติ t- test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}} \quad df = n - 1 \quad (3-10)$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติเปรียบเทียบ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนารเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิผลของกระบวนการ
E.I	แทน	ดัชนีประสิทธิผล
t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าเปรียบเทียบค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีความสามารถด้านการเขียนสื่อสารในสภาพเดียวกัน โดยการทดลองหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย กับนักศึกษากลุ่มหนึ่ง แล้วนำผลคะแนนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนที่บกพร่อง เมื่อแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 40 คน ได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสื่อสารภาษาไทยก่อนเรียน เพื่อวัดความสามารถของนักศึกษา ก่อนที่ครูจะใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน หลังจากให้นักศึกษาทำแบบฝึกทักษะแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าคะแนนรวมและค่าร้อยละ แล้วทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิม ดังปรากฏผลในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการทดสอบด้วยแบบทดสอบประจำแผนการจัดการ
การเรียนรู้ (E_1) จำนวน 8 แผน คะแนนเต็ม 80 คะแนน

เลขที่	คะแนนหลังเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้								รวม	\bar{X}
	1	2	3	4	5	6	7	8		
1	8	9	9	8	7	8	9	9	67	8.38
2	8	8	8	9	8	9	8	9	67	8.38
3	8	8	8	9	8	8	8	8	65	8.13
4	8	8	9	8	8	9	8	9	67	8.38
5	8	8	9	9	8	8	8	9	67	8.38
6	8	9	9	9	8	8	8	7	66	8.25
7	8	8	9	9	8	7	8	8	65	8.13
8	9	9	8	7	8	9	8	9	67	8.38
9	9	8	8	8	8	8	8	7	64	8.00
10	9	9	8	8	8	9	8	8	67	8.38
11	9	7	9	7	9	9	8	7	65	8.13
12	8	7	8	8	9	8	9	9	66	8.25
13	9	9	9	8	9	9	8	7	68	8.50
14	8	8	8	8	9	8	9	9	67	8.38
15	9	9	9	9	7	8	9	9	69	8.63
16	8	8	8	7	9	8	9	9	66	8.25
17	9	9	9	9	9	8	8	8	69	8.63
18	8	8	7	8	9	9	9	8	66	8.25
19	9	8	9	7	9	8	9	8	67	8.38
20	9	8	8	7	8	9	8	9	66	8.25
21	9	8	8	7	9	7	9	9	66	8.25
22	8	8	9	7	8	9	8	8	65	8.13
23	9	7	8	8	8	7	9	9	65	8.13
24	8	9	9	7	8	8	8	8	65	8.13
25	9	8	7	8	9	8	9	9	67	8.38

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนหลังเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้								รวม	\bar{X}
	1	2	3	4	5	6	7	8		
26	9	7	8	8	9	9	8	8	66	8.25
27	9	9	9	8	7	8	9	8	67	8.38
28	8	7	9	8	9	9	9	8	67	8.38
29	8	8	9	9	8	8	9	8	67	8.38
30	9	9	8	8	9	8	7	7	65	8.13
31	9	8	8	7	8	9	8	9	66	8.25
32	9	8	8	7	9	7	9	9	66	8.25
33	8	8	9	7	8	9	8	8	65	8.13
34	9	8	8	8	8	7	9	9	66	8.25
35	8	9	9	8	8	8	8	8	66	8.25
36	9	8	8	8	9	8	9	9	68	8.50
37	8	9	9	8	8	8	8	8	66	8.25
38	9	8	8	8	9	9	8	8	67	8.38
39	9	9	9	8	7	8	9	8	67	8.38
40	8	8	9	8	9	9	9	8	68	8.50
$\sum X$	341	328	338	317	333	330	337	332	2656	332.1
\bar{X}	8.53	8.20	8.45	7.93	8.33	8.25	8.43	8.30	66.4	8.30
S.D.	0.51	0.65	0.60	0.69	0.66	0.67	0.55	0.69	1.13	0.14
ร้อยละ	85.3	82.0	84.5	79.3	83.3	82.5	84.3	83	83	83

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลการทดสอบด้วยแบบทดสอบหลังเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะ จำนวน 8 แผน เรื่องละ 10 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 80 คะแนน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 83.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.13 คิดเป็นร้อยละ 83.00 เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ

ตารางที่ 4.2

ค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)
1	14	25
2	13	25
3	14	28
4	15	24
5	14	25
6	14	25
7	13	25
8	14	26
9	15	24
10	13	25
11	14	25
12	15	27
13	16	27
14	15	25
15	15	26
16	17	27
17	15	27
18	15	26
19	15	26
20	16	27
21	13	26
22	13	26
23	15	28
24	14	25

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)
25	15	25
26	16	26
27	14	23
28	14	15
29	15	27
30	17	28
31	16	26
32	17	27
33	15	24
34	17	28
35	15	27
36	15	26
37	16	26
38	17	27
39	18	28
40	16	27
รวม	600	1030
เฉลี่ย	15.00	25.75
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.28	2.15
ร้อยละ	50	85.83

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการทดสอบด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.28 คิดเป็นร้อยละ 50 และคะแนนทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.15 คิดเป็นร้อยละ 85.83 เป็นประสิทธิผลของผลลัพธ์

ผลจากการประเมินประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ซึ่งแสดง อัตราส่วนระหว่างคะแนนของแบบฝึกทำแผนและคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อย กับคะแนน เฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ (E_1/E_2)

ประสิทธิภาพของแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
คะแนนหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบประจำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน (คะแนนเต็ม 80 คะแนน)	66.4	1.13	83.0
คะแนนหลังเรียนวัดผลสัมฤทธิ์ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	25.75	2.15	85.83

จากตารางที่ 4.3 คะแนนการทดสอบย่อยประจำแผนการจัดการเรียนรู้ และคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ คิดเป็นร้อยละ 83.0/85.83 ตามลำดับแสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.00/85.83 แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ นำมาหาค่าดัชนีประสิทธิผล ดังตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4

ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน	ผลรวมคะแนน	ค่าดัชนี ประสิทธิผล(E.I)
		ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
40	30	600	1030	0.7166

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีค่าเท่ากับ 0.7166 หรือร้อยละ 71.66

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ปรากฏผลดังตารางที่ 11

ตารางที่ 4.5

เปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

จำนวน นักเรียน	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t-value
	คะแนน เต็ม	\bar{X}	S.D.	คะแนน เต็ม	\bar{X}	S.D.	
40	30	15.00	1.28	30	25.75	2.145	34.496**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

รายการประเมินความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาได้เรียนเนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับชีวิตและทันสมัย	4.67	0.48	มากที่สุด
2. นักศึกษาได้เรียนเนื้อหาที่น่าสนใจ	4.70	0.61	มากที่สุด
3. นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.52	0.58	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ	4.78	0.51	มากที่สุด
5. นักศึกษามีโอกาสซักถามปัญหา	4.56	0.58	มากที่สุด
6. นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม	4.70	0.54	มากที่สุด
7. นักศึกษาได้เลือกวิธีการค้นคว้าด้วยตนเอง	4.74	0.53	มากที่สุด
8. นักศึกษาได้ฝึกทักษะต่างๆ จนมีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	4.59	0.50	มากที่สุด
9. นักศึกษามีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์	4.56	0.58	มากที่สุด
10. นักศึกษาได้ทดลอง/ทำงานในห้องปฏิบัติการหรือนอกชั้นเรียน	4.56	0.58	มากที่สุด
11. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เข้าใจขั้นตอนการทำงานและปฏิบัติงานเองได้	4.67	0.48	มาก
12. นักศึกษาทราบเกณฑ์การประเมินผลล่วงหน้า	4.70	0.61	มากที่สุด
13. นักศึกษานำความรู้จากวิชานี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.56	0.58	มากที่สุด
14. นักศึกษาได้รับความรู้จากการใช้สื่อการสอน	4.59	0.50	มากที่สุด
15. นักศึกษาได้รับคำแนะนำในการทำกิจกรรม	4.78	0.51	มากที่สุด
16. นักศึกษาได้รับความสนใจอย่างทั่วถึงขณะสอน	4.70	0.54	มากที่สุด
17. นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดหรือแหล่งอื่น ๆ	4.74	0.53	มากที่สุด
18. นักศึกษาได้ใช้วิธีการเรียนหลายวิธี	4.74	0.53	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการประเมินความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
19. นักศึกษาพอใจในสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม มีอย่างพอเพียง	4.59	0.50	มากที่สุด
20. นักศึกษาสามารถประยุกต์สิ่งที่เรียนเข้ากับสภาพสังคมและ สิ่งแวดล้อม	4.78	0.51	มากที่สุด
รวม	93.23	10.78	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.66	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.54) โดยมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ 1) กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ 2) นักศึกษาสามารถประยุกต์สิ่งที่เรียนเข้ากับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม 3. นักศึกษาได้รับคำแนะนำในการทำกิจกรรม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอขามสะแกแสง ผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

5.1.2 หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย

5.1.3 เพื่อเปรียบเทียบการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะก่อนเรียนกับหลังเรียน

5.1.4 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ การใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5.3 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง โดยใช้แผนผังความคิดประกอบ แบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กศน.ตำบลขามสะแกแสง อำเภอขามสะแกแสงที่กำลังศึกษา อยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน นักศึกษา 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึก ทักษะ จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย จำนวน 1 ชุด แบบ ประเมินการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 ชุด แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ความสามารถการพัฒนาการเขียนสื่อสาร ภาษาไทย จำนวน 1 ชุด สถิติที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ ทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t – test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า

5.3.1 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.0/85.83

5.3.2 ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีค่าเท่ากับ 0.7166

5.3.3 นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

5.3.4 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.54)

5.4 อภิปรายผล

การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขามสะแกแสง โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึก ทักษะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำไปใช้ในการพัฒนานักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2560 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี พัฒนาการทางภาษา ในการที่จะใช้สื่อ นวัตกรรมที่เหมาะสมผ่านการสร้าง การทดลอง และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่นำมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นระบบมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ก่อนที่จะนำเครื่องมือดังกล่าวมาใช้ทดลองจริงกับ นักศึกษากลุ่มเป้าหมายสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.4.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.0/85.83 หมายความว่า นักศึกษาได้คะแนนหลังเรียนจากการทำแบบฝึกทักษะประจำแผน การจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน คิดเป็นร้อยละ 83.0 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.83 แสดงว่าประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสม มีการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ มีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ซึ่ง ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และผลการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ทิศนา แคมณี (2552, น. 51-52) ได้กล่าวว่าทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เป็นพื้นฐานซึ่งควรคำนึงคือ

1) ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ กฎแห่งการใช้ กฎแห่งความพร้อม กฎแห่งการฝึก และกฎแห่งผล ถ้า ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่สนใจ และมีความรู้พื้นฐาน สามารถทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี และประสบผลสำเร็จ ดังนั้นครูต้องให้ผู้เรียนรู้เนื้อหาที่ละน้อยๆ จากง่ายไปหายาก 2) ทฤษฎีสิ่งเร้าและตอบสนองของสกินเนอร์ กระบวนการเรียนการสอนแต่ละครั้งประกอบด้วยกระบวนการของสิ่งเร้า (S) การตอบสนองสิ่งเร้า (R) และการให้ผลป้อนกลับ (F) ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่ต้นจนจบ พร้อมกันนี้งานวิจัยของ สมพร ขวาทไทย (2547, น. 1) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องทักษะการเขียนจดหมายโดยใช้ แผนผังความคิด (Mind Mapping) วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าแผนการจัดการกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 90.16/89.20 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมอย่างเป็นระบบ จะทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่าง มีประสิทธิภาพนักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับวิจัยของ ลุณา ศรีกุดตา (2553, น. 1) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการ อ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึก ทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.43/86.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 นักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณษา ทิพย์เที่ยงแท้ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะ

การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นชะอำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการให้สร้างแบบฝึกทักษะที่มีรูปภาพประกอบสวยงาม มีรูปแบบที่หลากหลาย เนื้อหาน่าสนใจ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่ ใกล้ตัวมาสร้างเป็นแบบฝึก โดยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีค่าประสิทธิภาพ 85.15/81.20 และผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียน สามารถเขียนประโยคภาษาอังกฤษได้ดีกว่าเดิม และตอบคำถามได้ถูกต้อง

5.4.2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ มีค่าเท่ากับ 0.7166 แสดงว่าหลังจากที่นักศึกษาได้เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ แล้วนักศึกษามีความก้าวหน้าหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.67 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการนำเอารูปแบบการจัดกิจกรรมที่ น่าสนใจมาจัดการเรียนการสอน ซึ่งแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ที่สร้างขึ้นนี้สอดคล้องกับ เนื้อหาและผู้เรียน คือ แผนภาพความคิดและแบบฝึกทักษะเป็นที่น่าสนใจ แปลกใหม่ และจูงใจผู้เรียน ด้วยการเริ่มจากข้อง่ายไปหาข้อยาก เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการทำแบบฝึกหัด การให้ผู้เรียนได้ทำ แบบฝึกหัดแต่ละครั้งต้องเลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน แบบฝึกหัดควรมี หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่กว้างไกลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ กิรติกร (2537, น. 11-12) ได้ศึกษาลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสบการณ์น้อยจะต้อง สร้างแบบฝึกหัดที่น่าสนใจ และจูงใจผู้เรียนด้วยการเริ่มจากข้อง่ายไปหาข้อยาก เพื่อให้ผู้เรียนมี กำลังใจในการทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกหัดควรมีหลายๆแบบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่กว้างไกล นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่สอดคล้องกับ บัวลอง บรรณการ (2547) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนา แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง พระอภัยมณี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนที่ ความคิดและกระบวนการกลุ่ม พบว่า มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7083 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 70.83 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา สิงห์ยะบุศย์ (2547) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายงามทูลขอโทษขุนแผน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนที่ความคิดและ กระบวนการกลุ่มพบว่ามีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.716 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 71.67

5.4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ พบว่า คะแนน หลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักวิชาที่ถูกต้องเหมาะสมกับสาระ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนโดย

เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จึงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและผลวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย บุษบาจันทร์กุล (2541) แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านในใจโดยใช้ แผนภาพแผนภาพสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่3 มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.4.4 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.66 หมายความว่านักศึกษา มีความพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากนักศึกษา มีความพึงพอใจ และมีความสุขกับการเรียน จากการได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้เข้าใจขั้นตอนการทำงาน และสามารถ ปฏิบัติได้สำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง นักศึกษาสามารถแนะนำ เพื่อนได้ ทำให้สร้างความ มั่นใจในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น และสามารถสร้างผลงานของตนเองได้ ส่งผลให้นักศึกษามี ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ลักษณะได้แก่ 1) การเรียนรู้ด้วยความ สุข 2) การเรียนรู้จากการคิด ปฏิบัติจริง 3) การเรียนรู้ร่วมการคนอื่น 4) การเรียนรู้แบบองค์ รวม สอดคล้องสัมพันธ์กับชีวิตจริง 5) การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการสังเกต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ นวลละออง มุ่งแซกกลาง (2547) ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการเรียนรู้เรื่องการเขียน เรียงความ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนที่ความคิด พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมแผนการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนที่ความคิดโดยรวมในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ เป็นไปอย่างมีระบบ ตามขั้นตอน และเมื่อได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีประสบการณ์แล้ว จะทำให้ครูผู้สอน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้แผนจัดการเรียนรู้ พัฒนาขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ สนองความต้องการของผู้เรียนและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.5.1.1 ในการจัดทำแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ครูผู้สอนควรศึกษาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนผังความคิดประกอบแบบ ฝึกทักษะ ให้เข้าใจ่องแท้ เพื่อจะได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนา ผู้เรียนได้จริง

5.5.1.2 การเลือกเนื้อหาเรื่องต่างๆ มาประกอบในการจัดการเรียนรู้ นอกจากเรื่องที่ทำให้ความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน ควรเลือกเนื้อหาที่ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วย

5.5.1.3 การนำรูปแบบแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะไปใช้ควรเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมที่มอบหมายให้ปฏิบัติ

5.5.1.4 ครูผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยจากกิจกรรมที่หลากหลาย

5.5.1.5 ครูผู้สอนควรพัฒนาด้านการเขียนให้สวยงาม ถูกต้อง ตามหลักภาษา และการปลูกฝังมารยาทในการเขียนให้กับผู้เรียน

5.5.1.6 การกำหนดกรอบแผนผังความคิดครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดกรอบด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพด้านความคิดวิเคราะห์แตกต่างกัน ทำให้รูปแบบหรือประเด็นการนำเสนอความคิดเป็นไปอย่างหลากหลาย

5.5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.5.2.1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ในเนื้อหาอื่นๆ

5.5.2.2 การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ กับการสอนด้วยวิธีอื่น เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถม*.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: เอกพิมพ์ไทจำกัด.
- กฤษลดา ข้าหลวงวรสิริ. (2552). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเจียนเขต ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ผังมโนทัศน์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- จิรพรรณ จิตประสาธ. (2553). *การใช้แผนผังความคิดและการบริหารสมองในการสอนกลุ่มสร้าง เริ่มประสบการณ์ ชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิตบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชลวิภา เฟื่องกาญจน์ (2547). *การใช้กิจกรรมแผนผังความคิดเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทาง ภาษาอังกฤษและ ทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). *การจัดการเรียนรู้แนวใหม่*. นนทบุรี : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ฐิติยา จองหมู่่ง. (2549). *การพัฒนาทักษะเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ผังมโนภาพ*. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิตนา แคมมณี . (2557). *ศาสตร์การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2548). *การจัดการความรู้*. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 45(2), 1-24.
- ทิพาพร สีบุตดี. (2552). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้การสรุปด้วยแผนผังความคิด*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- โทนีบูชาน. (2544). *วิธีเขียน Mind Map (How to Mind Map)*. (อัญกร วีรนนท์ชัย, ผู้แปล). กรุงเทพฯ : ขวัญข้าว 94.

ธัญญา และ ขวัญฤดี ผลอนันต์. (2550). *Mind Map* ® *กับการศึกษาและการจัดการความรู้*.

กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว' 94 .

นงเยาว์ เลี่ยมขุนทด. (2547). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียน สะกดคำโดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. (รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นันทนา ใจทาน. (2553). *การพัฒนาการเขียนย่อความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยชุดฝึก ทักษะแบบ แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

นิรนุจ บริสัย. (2549). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนย่อความ ด้วยกระบวนการ กลุ่ม โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เนาวรัตน์ ชื่นมณี. (2540). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เบ็ดหาย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวัดเชาว์ปัญญาและความถนัด*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุริยวิสาส์น.

ประดับ จันทร์สุขศรี. (2551). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2 – ช่วงชั้นที่ 4*. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของ สกสค.

ประทีป วาทิกทินกร. (2542). *ร้อยกรอง*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประสพสุข ฤทธิเดช. (2559). *นวัตกรรมการศึกษาการสอนภาษาไทย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *เทคนิคและการสอนอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

พรพันธ์ อิศระ (2545). *การใช้ผังมโนภาพในการพูดเล่าเรื่องของนักเรียนชาวเขาชั้นประถมปีที่ 5. เชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2552). *สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชฐ บัญญัติ. (2549). *การจัดการความรู้ในองค์กร. วารสารห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. 13(1), 118 .
- เพ็ญภารัตน์ เคลือซอน. (2550). *การศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน*. (ปริญญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูลย์ มูลดี. (2546). *การพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกดกลุ่มสระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภักดี พลศักดิ์. (2553). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภัทรวัฒน์ เสาร์แก้ว. (2550). *การพัฒนาทักษะการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรฐานตัวสะกดไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านระกาย จังหวัดนครราชสีมา*. สืบค้นจาก http://pattarawat.blogspot.com/2008/11/blog-post_10.html
- ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. (2541). *เทคนิคและวิธีการสอน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.
- รินณา วิธาทานัง. (2554). *การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 โดยแบบฝึกทักษะมุ่งประสบการณ์ภาษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ฤดี เขยเดช. (2557). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย โดยแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. ปทุมธานี : (ม.ป.พ.).

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ :

พริกหวานกราฟฟิค.

สมควร น้อยเสนา. (2549). *การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มี*

ปัญหาการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะ. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมชาย มาตะพาน (2547). *การพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น*

ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการวาดผังมโนภาพ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).

เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมพงษ์ ศรีพยาด. (2553). *การพัฒนาชุดฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา*

ปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมพร ตอยยี่ปี. (2554). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยสำหรับ*

นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์เทเรซา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. ภาพสีนรุ้: ประสานการพิมพ์.

สมศักดิ์ สีนธูระเวชญ์. (2544). *เอกสารประกอบการบรรยาย Mind mapping กับการศึกษา*.

กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2550). *สรุปผลการประชุมสัมมนาประสานแผนและ*

แลกเปลี่ยน องค์ความรู้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 5.

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ไสว พักขาว. (2544). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : เอมพันธ์

อารมณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อัญชลี ธรรมะวิสิกุล. (2553). *การจัดการศึกษานอกระบบ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ*

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สืบค้นจาก

<https://panchalee.wordpress.com>

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กศน.ตำบลขามสะแกแสง

หน่วยการเรียนรู้ ที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

เรื่อง หลักการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 ประกอบแผนผังความคิด

1. สาระสำคัญ

การเขียนเป็นทักษะสำคัญหนึ่งในทักษะทั้งสี่ของรายวิชาภาษาไทย คือการฟัง อ่าน เขียน และพูด การเขียนหนังสือให้ได้ดีจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และการนำเสนอผลการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆได้ดี ทำให้ความรู้ขยายไปอย่างกว้างขวาง ผู้เรียนจึงควรได้รู้จักและฝึกฝนการเขียนประเภทต่างๆ

2. ตัวชี้วัด

2.1 เลือกใช้ภาษาในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองได้อย่างสร้างสรรค์

2.2 ใช้แผนภาพความคิด จัดลำดับความคิดก่อนการเขียน

2.3 แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ

2.4 เขียนบทร้อยแก้วประเภทประวัติตนเอง อธิบายความ ย่อความ ข่า

2.5 เขียนรายงานการค้นคว้าสามารถอ้างอิงแหล่งความรู้ได้ถูกต้อง

2.6 กรอกแบบรายการต่างๆ

3. เนื้อหา

3.1 หลักการเขียน การใช้ภาษาในการเขียน

3.2 หลักการเขียนแผนผังความคิด

3.3 หลักการเขียนเพื่อการสื่อสารประเภทต่างๆ เช่น การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนชี้แจง การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนรายงานการค้นคว้า การกรอกแบบพิมพ์และใบสมัครงาน

3.4 การปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

4.1 เข้าใจหลักการเขียนและเห็นความสำคัญของการเขียน

4.2 รู้จักอักษรไทย เขียนสะกดคำและรู้ความหมายของคำ คำคล้องจอง และประโยค

- 4.3 เขียนสื่อสารในชีวิตประจำวัน จดบันทึก โดยใช้คำถูกต้องชัดเจน
- 4.4 เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนแสดงความคิดเห็นได้ตามรูปแบบ
- 4.5 เขียนรายงานการค้นคว้า สามารถอ้างอิงแหล่งความรู้
- 4.6 ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนและมีการจดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเพิ่มเติม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การเขียนสื่อสาร
- 1.2 ครูและผู้เรียนร่วมกันสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนบรรยาย การเขียนชี้แจง การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนรายงานการค้นคว้า การกรอกแบบพิมพ์และใบสมัครงาน มาพร้อมยกตัวอย่าง
- 1.3 ครูอธิบายหลักการเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนบรรยาย การเขียนชี้แจง การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนรายงานการค้นคว้า การกรอกแบบพิมพ์และใบสมัครงาน
- 1.4 ครูอธิบายความหมายของแผนผังความคิด และแนวคิดในการทำแผนผังความคิดให้ผู้เรียนเข้าใจพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- 2.1 ครูและผู้เรียนทบทวนเรื่องการเขียนสื่อสารประเภทต่างๆ
- 2.2 ครูอธิบายความหมายของการเขียนสื่อสาร เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนบรรยาย การเขียนชี้แจง การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนรายงานการค้นคว้า การกรอกแบบพิมพ์และใบสมัครงาน มาพร้อมยกตัวอย่าง
 - 2.1.1 ครูให้ผู้เรียนทำกิจกรรมแบ่งกลุ่มดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 หลักการเขียน การใช้ภาษาในการเขียน
 - กลุ่มที่ 2 การเขียนเรียงความและการเขียนย่อความ
 - กลุ่มที่ 3 การเขียนเพื่อการสื่อสาร
 - กลุ่มที่ 4 หลักการเขียนแผนภาพความคิด
 - กลุ่มที่ 5 การสร้างนิสัยรักการเขียนและการศึกษาค้นคว้า

2.3 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในแต่ละหัวข้อที่กำหนดให้ร่วมกันหาความหมาย หลักการเขียน และวิธีการเขียน โดยการสร้างแผนผังความคิดเพื่อจัดลำดับความคิดก่อนการเขียน และนำมาสรุปความรู้ร่วมกัน

2.4 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในแต่ละกิจกรรมร่วมกันออกมานำเสนอ สรุป ความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมร่วมกันโดยให้ผู้เรียนทำตามหัวข้อประเด็นที่ตั้งไว้

2.5 ครูและผู้เรียนช่วยสรุปความรู้ร่วมกัน หลังจากที่ได้ตัวแทนทั้ง 5 กลุ่มนำเสนอสรุปความรู้ ที่ได้รับจากการสร้างแผนภาพความคิดทั้ง 5 แบบ และออกมานำเสนอ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 ให้ผู้เรียนแต่ละคนสรุปความรู้เรื่อง การสื่อสารประเภทต่างๆโดยใช้แผนผังความคิดแสดง องค์ความรู้

3.2 ให้ผู้เรียนแต่ละคนไปศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากการปฏิบัติจริงและจากทำกิจกรรมมาส่ง ครูในลักษณะของแบบทดสอบ

ขั้นที่ 4 การวัดประเมินผล

4.1 วิธีการวัดผล

4.1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาขณะร่วมกิจกรรม

4.1.2 สังเกตจากการตอบคำถาม

4.1.3 สังเกตจากการร่วมอภิปราย

4.1.4 การทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้

4.2 เครื่องมือประเมิน

4.2.1 แบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรม

4.2.2 ใบงานเรื่องการเขียนแผนผังความคิด

4.2.3 ใบงานเรื่องการเขียนเรียงความ

4.2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

4.3 การประเมินผล

4.3.1 นักศึกษาทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้

ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

4.3.2 นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

สื่อการเรียนรู้

- เอกสารประกอบการสอน
- หนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทย
- วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมืออื่น ๆ เช่น ปากกา ปากกาเคมี กระดาษขาวเทา
- เครื่อง Computer เครื่องฉายโปรเจคเตอร์
- ใบความรู้เรื่องหลักการเขียน การใช้ภาษาในการเขียน
- ใบงาน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- แบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสรุปผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน

คนที่	คะแนน Pre-Test	สรุปผล		คะแนน Post-Test	สรุปผล		หมายเหตุ
		ผ.	มผ.		ผ.	มผ.	
1	14		✓	25	✓		
2	13		✓	25	✓		
3	14		✓	28	✓		
4	15	✓		24	✓		
5	14		✓	25	✓		
6	14		✓	25	✓		
7	13		✓	25	✓		
8	14		✓	26	✓		
9	15	✓		24	✓		
10	13		✓	25	✓		
11	14		✓	25	✓		
12	15	✓		27	✓		
13	16	✓		27	✓		
14	15	✓		25	✓		
15	15	✓		26	✓		
16	17	✓		27	✓		
17	15	✓		27	✓		
18	15	✓		26	✓		
19	15	✓		26	✓		
20	16	✓		27	✓		
21	13		✓	26	✓		
22	13		✓	26	✓		
23	15	✓		28	✓		
24	14		✓	25	✓		

คนที่	คะแนน Pre-Test	สรุปผล		คะแนน Post-Test	สรุปผล		หมายเหตุ
		ผ.	มผ.		ผ.	มผ.	
25	15	✓		25	✓		
26	16	✓		26	✓		
27	14		✓	23	✓		
28	14		✓	15	✓		
29	15	✓		27	✓		
30	17	✓		28	✓		
31	16	✓		26	✓		
32	17	✓		27	✓		
33	15	✓		24	✓		
34	17	✓		28	✓		
35	15	✓		27	✓		
36	15	✓		26	✓		
37	16	✓		26	✓		
38	17	✓		27	✓		
39	18	✓		28	✓		
40	16	✓		27	✓		

** หมายเหตุ ผ.=ผ่าน มผ.=ไม่ผ่าน *

เกณฑ์การให้คะแนนในการเขียนจากการเขียนแผนผังความคิด

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพคะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การนำเสนอเนื้อหา	เขียนสรุปประเด็นสำคัญจากแผนผังความคิด ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และถูกต้องตามหลักการเขียน	เขียนสรุปประเด็นสำคัญจากแผนผังความคิด ได้ถูกต้องตามหลักการเขียน	เขียนสรุปประเด็นสำคัญจากแผนผังความคิด ได้ แต่ลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง	เขียนเนื้อหา สับสนไม่สามารถจับประเด็นได้
ความถูกต้อง	เขียนถูกต้องทุกคำ ลายมือสวย เป็นระเบียบ สะอาด	เขียนผิดไม่เกิน 3 คำลายมือสวย เป็นระเบียบ สะอาด	เขียนผิดไม่เกิน 5 คำลายมือสวย เป็นระเบียบ สะอาด	เขียนผิดเกิน 5 คำลายมือไม่สวย เขียนไม่เป็นระเบียบ และไม่สะอาด
รูปแบบ	ออกแบบแผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะได้น่าสนใจ สวยงาม มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และมีเนื้อหาที่ครบถ้วน	ออกแบบแผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะได้น่าสนใจ สวยงาม	ออกแบบแผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะได้ แต่ต้องได้รับคำแนะนำจากครู	ออกแบบแผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะไม่น่าสนใจ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9 - 10	ดีมาก
5 - 8	ดี
1 - 4	ปรับปรุง

แบบฝึกทักษะชุดที่ 1

เรื่อง องค์ความรู้การเขียนสื่อสาร

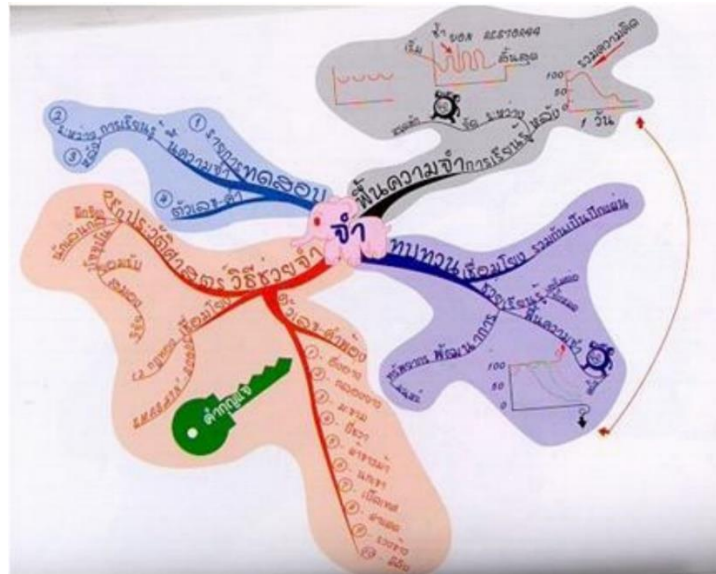
.....

1. ความหมาย Mind Map การเขียนแผนผังความคิด หรือแผนที่ความคิด(Mind Map)

Mind Map คือ การถ่ายทอดความคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใย แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัด ๆ เรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก เช่น หนังสือ คำบรรยายการประชุม ส่งเข้าสมอง ให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ซ้ำยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายเข้า เนื่องจากเห็นเป็นภาพรวม และเปิดโอกาสให้สมองให้เชื่อมโยงต่อข้อมูลหรือ ความคิดต่าง ๆ เข้าหากันได้ง่ายกว่า “ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน”

“ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน” ลักษณะการเขียนผังความคิด เทคนิคการคิดคือ นำประเด็นใหญ่ ๆ มาเป็นหลัก แล้วต่อด้วยประเด็นรองในชั้นถัดไป

การสร้าง แผนที่ความคิด หรือ Mind Map

ขั้นตอนการสร้าง Mind Map

1. เขียน/วาดมโนทัศน์หลักตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ
2. เขียน/วาดมโนทัศน์รองที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์หลักไปรอบ ๆ
3. เขียน/วาดมโนทัศน์ย่อยที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์รองแตกออกไปเรื่อย ๆ
4. ใช้ภาพหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายเป็นตัวแทนความคิดให้มากที่สุด
5. เขียนคำสำคัญ (Key word) บนเส้นและเส้นต้องเชื่อมโยงกัน
6. กรณีใช้สี ทั้งมโนทัศน์รองและย่อยควรเป็นสีเดียวกัน
7. คิดอย่างอิสระมากที่สุดขณะทำ

เขียนคำหลัก หรือข้อความสำคัญของเรื่องไว้กลาง โยงไปยังประเด็นรองรอบ ๆ ตามแต่ว่าจะมีกี่ประเด็น

กฎการสร้าง Mind Map

1. เริ่มด้วยภาพสี่ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ
2. ใช้ภาพให้มากที่สุด ใน Mind Map ของคุณ ตรงไหนที่ใช้ภาพได้ให้ใช้ก่อนคำ หรือรหัส เป็นการช่วยการทำงานของสมอง ดึงดูดสายตา และช่วยความจำ
3. ควรเขียนคำบรรจงตัวใหญ่ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ จะช่วยให้เราสามารถประหยัดเวลาได้ เมื่อย้อนกลับไปอ่านอีกครั้ง
4. เขียนคำเหนือเส้นใต้ แต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่นๆ เพื่อให้ Mind Map มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ
5. คำควรมีลักษณะเป็น "หน่วย" เปิดทางให้ Mind Map คล่องตัวและยืดหยุ่นได้มากขึ้น
6. ใช้ สี ทั่ว Mind Map เพราะสีช่วยยกระดับความคิด เพลินตา กระตุ้นสมองซีกขวา
7. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ควรปล่อยให้สมองคิดมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

วิธีการเขียน Mind Map โดยละเอียดอีกวิธีหนึ่ง

1. เตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้นบรรทัดและวางกระดาษภาพแนวนอน
2. วาดภาพสี่หรือเขียนคำหรือข้อความที่สื่อหรือแสดงถึงเรื่องจะทำ Mind Map กลางหน้ากระดาษ โดยใช้สีอย่างน้อย 3 สี และต้องไม่ตีกรอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต
3. คิดถึงหัวเรื่องสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของเรื่องที่ทำ Mind Map โดยให้เขียนเป็นคำ ที่มีลักษณะเป็นหน่วย หรือเป็นคำสำคัญ (Key Word) สั้น ๆ ที่มีความหมาย บนเส้น ซึ่งเส้นแต่ละเส้นจะต้องแตกออกมาจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน 8 กิ่ง
4. แยกความคิดของหัวเรื่องสำคัญแต่ละเรื่องในข้อ 3 ออกเป็นกิ่ง ๆ หลายกิ่ง โดยเขียนคำหรือวลีบนเส้นที่แตกออกไป ลักษณะของกิ่งควรเอนไม่เกิน 60 องศา
5. แยกความคิดรองลงไปที่เป็นส่วนประกอบของแต่ละกิ่ง ในข้อ 4 โดยเขียนคำหรือวลีเส้นที่แตกออกไป ซึ่งสามารถแตกความคิดออกไปเรื่อยๆ
6. การเขียนคำ ควรเขียนด้วยคำที่เป็นคำสำคัญ (Key Word) หรือคำหลัก หรือเป็นวลีที่มีความหมายชัดเจน
7. คำ วลี สัญลักษณ์ หรือรูปภาพใดที่ต้องการเน้น อาจใช้วิธีการทำให้เด่น เช่น การล้อม

กรอบ หรือใส่กล่อง เป็นต้น

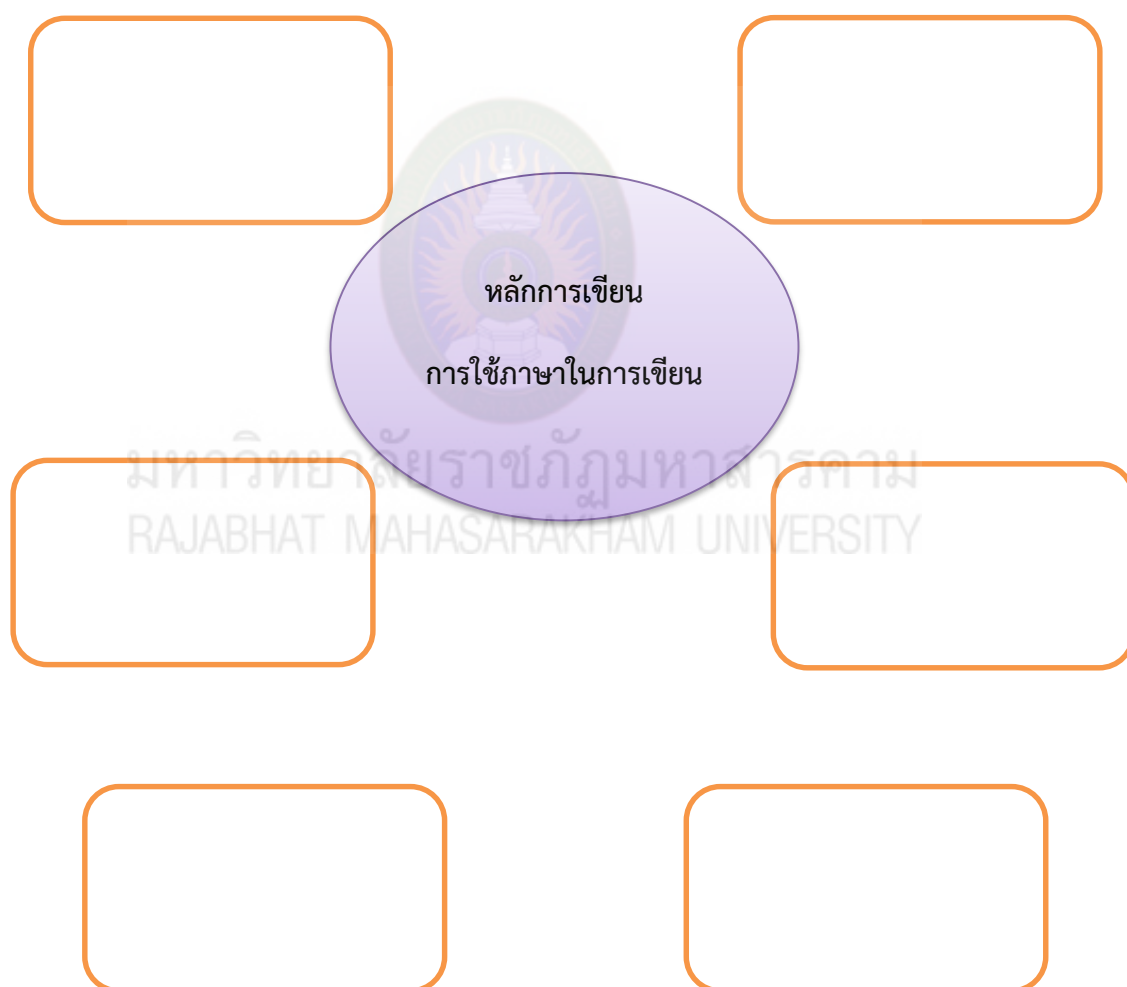
8. ตกแต่ง Mind Map ที่เขียนด้วยความสนุกสนานทั้งภาพและแนวคิดที่เชื่อมโยงกัน

แบบทดสอบ

เรื่อง การเขียน

วิชา พท 21001 ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำสั่ง: ให้นักศึกษาเขียนแผนผังความคิด ในหัวข้อ “หลักการเขียน การใช้ภาษาในการเขียน” สรุปลงเป็นองค์ความรู้ลงในกระดาษ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน

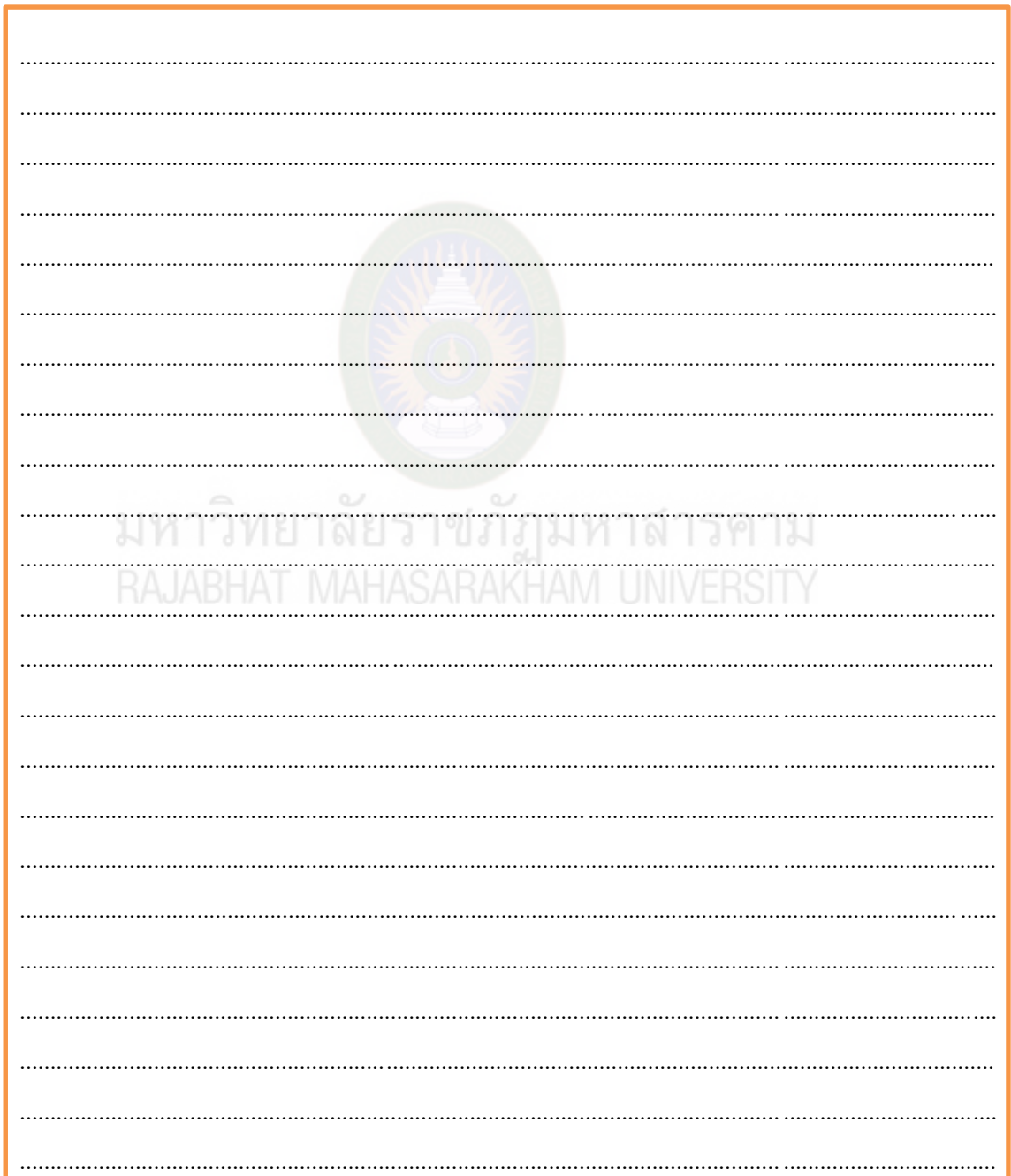

แบบทดสอบ

เรื่อง การเขียน

วิชา พท 21001 ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำสั่ง: ให้นักศึกษาเขียนสรุปองค์ความรู้จากแผนผังความคิดที่สร้างขึ้น โดยการเลือกใช้ภาษาในการเขียนอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ และนำเสนอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน - หลังเรียน

เรื่อง การเขียนสื่อสาร

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

- ข้อใดคือส่วนประกอบของการเขียนเรียงความเรียงตามลำดับ
 - ค่านำ เนื้อเรื่อง สรุป
 - เนื้อเรื่อง ค่านำ สรุป
 - หัวข้อ เนื้อเรื่อง สรุป
 - หัวข้อ โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง
- ข้อใดไม่ใช่ลักษณะสำคัญของค่านำ
 - ชี้แจงจุดประสงค์ในการเขียนเรียงความ
 - กระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจและเห็นความสำคัญของเรื่อง
 - นำส่วนที่สำคัญของตัวเรื่องมากล่าวย้ำสร้างความสนใจ
 - สร้างความเข้าใจขอบเขตของเรียงความและอธิบาย
- การวางโครงเรื่องก่อนเขียนเรียงความมีประโยชน์ อย่างไร
 - กำหนดจุดประสงค์ของเรื่อง
 - สร้างความเข้าใจในแต่ละย่อหน้า
 - กำหนดขอบเขตในการเขียนแต่ละครั้ง
 - ช่วยให้เนื้อหา มีเอกภาพและเสนอความคิดได้ตามลำดับ
- การเขียนรายงานการประชุมกลุ่ม สิ่งที่ไม่ควรเขียนคือข้อใด
 - เขียนข้อความที่เป็นจริงเท่านั้น
 - กรณีมีความขัดแย้งให้รายงานด้วย
 - ข้อความแสดงความรู้สึกผู้เข้าประชุม
 - ควรเขียนรายงานทุกหัวข้ออย่างละเอียด
- ลักษณะของการเขียนรายงานเชิงวิชาการที่ดีคือข้อใด
 - ใช้ภาษาทางราชการ
 - มีผู้กำหนดหัวข้อให้
 - มีเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน
 - รูปแบบปรับได้ตามเนื้อหา
- ข้อใดคือประโยชน์ของการย่อเรื่องจากการอ่าน
 - ช่วยเตือนความทรงจำ
 - ช่วยสร้างความบันเทิง
 - เป็นงานอดิเรกอย่างหนึ่ง
 - เป็นการฝึกฝนสมาธิเบื้องต้น
- การเขียนแสดงทัศนะส่วนใหญ่่นักศึกษาหาอ่านได้จากที่ใด
 - หนังสือราชการ
 - หนังสือพิมพ์รายวัน
 - หนังสืออ่านคล้ายเครียด
 - หนังสือราชกิจจานุเบกษา

8. การโฆษณาในสังคมส่วนใหญ่เน้นเรื่องใดมากที่สุด
- ก. สร้างภาพพจน์
ข. สร้างความเข้าใจ
ค. โฆษณาชวนเชื่อลัทธิ
ง. การซื้อขายสินค้าและการบริการ
9. ควรเขียนชี้แจงในกรณีใดมากที่สุด
- ก. ชาวบ้านเข้าใจผิดเรื่องไข้เลือดออก
ข. ชาวบ้านสองหมู่บ้านรวมกลุ่มออมทรัพย์
ค. ทางราชการให้ประชาชนมารับของแจกน้ำท่วม
ง. รัฐบาลมอบรางวัลของขวัญปีใหม่แก่ประชาชน
10. การเขียนอธิบายเรื่องยากๆ ใ้เข้าใจที่สุดและเข้าใจรวดเร็วควรปฏิบัติตามข้อใด
- ก. ควรเชิญผู้รู้มาอธิบาย
ข. ควรเดินทางไปดูของจริง
ค. ควรอ่านหนังสือหลายๆเล่ม
ง. ควรมีตัวอย่างหรืออุปกรณ์ประกอบ
11. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะของย่อความ
- ก. บอกชื่อเรื่อง
ข. บอกประเภทของข้อความที่ย่อ
ค. ใช้คำราชาศัพท์ตามข้อความที่ย่อ
ง. ใช้คำประพันธ์ตามชนิดของข้อความที่ย่อ
12. ข้อใดเป็นการเขียนคำนำที่ดีในการเขียนเรียงความ
- ก. นำด้วย ภาชิต คำพังเพย
ข. นำด้วย การยกตัวอย่างเหตุการณ์
ค. นำด้วยนิทานต่างๆ
ง. นำด้วยข่าวในชีวิตประจำวัน
13. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ในการเขียนชี้แจง
- ก. ขยายความให้หลากหลาย
ข. ป้องกันการเข้าใจผิด
ค. อธิบายเรื่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
ง. ปรับความคิดของผู้อ่าน
14. การเขียนชี้แจงในข้อใด ที่พบในผลิตภัณฑ์มากที่สุด
- ก. บทความ
ข. คำแนะนำ
ค. คำนำ
ง. ประกาศ
15. ใครมีมารยาทในการเขียนมากที่สุด
- ก. เอก นำข้อความของผู้อื่นมาเขียนแต่ไม่อ้างอิงแหล่งที่มา
ข. อี๋ ชอบเขียนวิจารณ์ลงในงานเขียน
ค. อุ๋ ให้ความสำคัญกับอักษรของการเขียนให้ถูกต้อง
ง. แอน กล่าวชมเชยพฤติกรรมตนเองในงานเขียน
16. ข้อใดนิยมใช้ปิดท้ายเรียงความ
- ก. สุภาชิต
ข. เกร็ดน่ารู้
ค. คำถาม
ง. นิทาน

28. การเขียนในข้อใดมีลักษณะคล้ายการเขียนอธิบาย(ความรู้ความจำ)
- ก. การเขียนชี้แจง
 - ข. การเขียนโต้แย้ง
 - ค. การเขียนรายงาน
 - ง. การเขียนแสดงความคิดเห็น
29. ข้อใดแสดงว่าเลือกเรื่องที่เขียนรายงานศึกษาค้นคว้าไม่ถูกต้องตามหลักการ
- ก. นิดเลือกเรื่องที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม
 - ข. นื่องเลือกเรื่องที่ยังไม่มีผู้เขียนหรือยังไม่แพร่หลาย
 - ค. นงค์เลือกเรื่องที่ตนเองมีความสนใจและมีประสบการณ์
 - ง. น้ำเลือกเรื่องที่คุณอ่านสนใจ เหมาะสมกับผู้อ่านและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน
30. บุคคลใดเขียนแสดงความคิดเห็นไม่ถูกต้องตามหลักการ(สังเคราะห์)
- ก. กุ้งไม่มีอคติในเรื่องที่เขียน
 - ข. หอยเขียนเพื่อชักจูงเกลี้ยกล่อมผู้อื่น
 - ค. ปูเขียนโดยใช้ข้อมูลในการนำเสนอที่ถูกต้อง
 - ง. ปลาต้องการเขียนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ไม่ดี

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การเขียนสื่อสาร

1. ก. 2. ง. 3. ค. 4. ค. 5. ค. 6. ก. 7. ข. 8. ง. 9. ก. 10. ง.
11. ง. 12. ก. 13. ก. 14. ข 15. ค 16. ก 17. ข 18. ค. 19. ก 20. ง
21. ก. 22. ข 23. ก. 24. ค 25. ก 26. ค 27. ข 28. ก 29. ก 30. ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การพัฒนากาเขียนสื่อสารภาษาไทย เรื่อง การเขียนสื่อสาร
ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 1 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน
2. ให้นักศึกษาเขียนแผนผังความคิด (Mind Map) หัวข้อ “ตัวของฉัน”
โดยให้บอกรายละเอียดของตนเองให้ได้มากที่สุด แล้วนำมาเขียนสรุปเป็นเรื่องราวของ
ตนเองโดยการเขียนสื่อสารแบบแนะนำตนเอง

ตัวของฉัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนากาเขียนสื่อสารภาษาไทย เรื่อง การเขียนสื่อสาร
ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับคุณภาพของ
แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ ดังนี้

5	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้	มีคุณภาพระดับ	ดีมาก
4	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้	มีคุณภาพระดับ	ดี
3	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้	มีคุณภาพระดับ	ค่อนข้างดี
2	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้	มีคุณภาพระดับ	พอใช้
1	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้	มีคุณภาพระดับ	ควรปรับปรุง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
สาระสำคัญ 1. ถูกต้องได้ใจความ 2. แสดงความคิดหลักได้ชัดเจน 3. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นำไปสู่การปฏิบัติได้ 2. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 3. สอดคล้องกับกิจกรรม 4. ระบุพฤติกรรมที่วัดประเมินได้ชัดเจน 5. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย					

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
<p>สาระการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 2. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา 3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย 4. กิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนได้ชัดเจน 5. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ มีส่วนร่วม ค้นคว้า วิเคราะห์ และลงข้อสรุป 6. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับผู้เรียน 7. กิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนของการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ <p>สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม 2. สื่อเหมาะสมผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ 3. สนองต่อจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ <p>การวัดและประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระสำคัญ 2. ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลได้เหมาะสม 3. วัดและประเมินผลได้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย 4. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 5. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย 					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

ผลการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผลการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ ค.1

แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย เรื่อง การเขียนสื่อสารของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่				
	1	2	3	4	5				
1. องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้									
1.1 กำหนดจุดประสงค์ของแผนการเรียนรู้ครบถ้วน ถูกต้อง	4	4	5	4	4	21	4.2	0.45	มาก
1.2 เรียงลำดับองค์ประกอบของแผนเหมาะสม ถูกต้อง เข้าใจง่าย	5	4	4	5	4	22	4.4	0.55	มาก
1.3 องค์ประกอบของแผนมีความสอดคล้อง	5	5	5	4	4	23	4.6	0.55	มากที่สุด
2. สารสำคัญ									
2.1 แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหาใดครอบคลุม	4	4	5	4	5	22	4.4	0.55	มาก
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	4	4	21	4.2	0.45	มาก
2.3 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	4	4	22	4.4	0.55	มาก
2.4 จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมทันสมัย	5	5	4	5	4	23	4.6	0.55	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้									
3.1 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5	5	4	5	4	23	4.6	0.55	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.8	0.45	มากที่สุด
4. เนื้อหา									
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.8	0.45	มากที่สุด
4.2 ถูกต้องตามหลักวิชาการและทันสมัย	4	4	4	5	5	22	4.4	0.55	มาก
4.3 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	4	5	4	4	4	21	4.2	0.45	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่				
	1	2	3	4	5				
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4	5	23	4.6	0.55	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับความต้องการความสามารถและวัยของผู้เรียน	5	4	4	5	4	22	4.4	0.55	มาก
5.3 เรียงลำดับขั้นตอนของกิจกรรมได้เหมาะสม	5	4	5	5	5	24	4.8	0.45	มากที่สุด
5.4 เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรม	5	4	5	4	4	22	4.4	0.55	มาก
5.5 น่าสนใจ จูงใจให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนและร่วมกิจกรรม	4	4	4	5	4	21	4.2	0.45	มาก
5.6 สร้างเสริมความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ	4	5	4	5	4	22	4.4	0.55	มาก
5.7 แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	4	4	4	5	4	21	4.2	0.45	มาก
6. สื่อและแหล่งเรียนรู้									
6.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	5	4	4	5	5	23	4.6	0.55	มาก
6.2 เหมาะสมกับสภาพห้องเรียนและโรงเรียน	5	5	4	5	4	23	4.6	0.55	มากที่สุด
6.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างสะดวก	4	5	5	4	4	22	4.4	0.55	มาก
6.4 เหมาะสมกับวัย ได้รับความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน	4	4	5	4	4	21	4.2	0.45	มาก
7. ด้านการวัดและประเมินผล									
7.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	5	5	23	4.6	0.55	มากที่สุด
7.2 วิธีวัดและเครื่องมือวัดสอดคล้องกับธรรมชาติวิชา	4	5	4	4	5	22	4.4	0.55	มาก
7.3 วิธีวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรม	5	4	4	5	4	22	4.4	0.55	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
7.4 เกณฑ์การวัดสอดคล้องกับระดับ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	4	4	4	22	4.4	0.55	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	4.59	4.41	4.37	4.56	4.33	22.26	4.45	0.51	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผลการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ ค.2

แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย เรื่อง การเขียนสื่อสารของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ

แบบทดสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
5	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
11	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	0	+1	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ผลการประเมิน
	ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4			
25	0	0	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ ค.3

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	IOC	p	r	การแปล ความหมาย	ข้อที่	IOC	p	r	การแปล ความหมาย
1	0.8	0.8	0.2	ใช้ได้	16	1	0.6	0.2	ใช้ได้
2	1	0.6	0.3	ใช้ได้	17	1	0.6	0.4	ใช้ได้
3	0.6	0.6	0.3	ใช้ได้	18	0.6	0.6	0.35	ใช้ได้
4	0.6	0.5	0.3	ใช้ได้	19	1	0.7	0.3	ใช้ได้
5	0.6	0.5	0.35	ใช้ได้	20	0.8	0.6	0.4	ใช้ได้
6	0.8	0.6	0.25	ใช้ได้	21	1	0.6	0.25	ใช้ได้
7	1	0.6	0.25	ใช้ได้	22	0.6	0.7	0.3	ใช้ได้
8	1	0.5	0.25	ใช้ได้	23	1	0.6	0.35	ใช้ได้
9	0.8	0.7	0.3	ใช้ได้	24	1	0.6	0.3	ใช้ได้
10	0.6	0.5	0.3	ใช้ได้	25	0.6	0.7	0.3	ใช้ได้
11	0.8	0.8	0.3	ใช้ได้	26	1	0.8	0.3	ใช้ได้
12	1	0.7	0.35	ใช้ได้	27	0.8	0.6	0.35	ใช้ได้
13	1	0.7	0.5	ใช้ได้	28	1	0.4	0.2	ใช้ได้
14	1	0.7	0.35	ใช้ได้	29	1	0.5	0.3	ใช้ได้
15	0.6	0.6	0.4	ใช้ได้	30	0.8	0.4	0.25	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ คศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ประยงค์ หัตถพรหม

ด้วย นางสาวเชิญพร สีสุคทา รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๑๐๕๒๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ” เพื่อให้การ
 วิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอร้องเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชิต บุญทองเถิง)
 รองคณบดี รักษาการแทน
 คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
ที่ ศศ พิเศษ/๒๕๖๑

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อัญฉริยา พรหมท้าว

ด้วย นางสาวเชิญพร สีสุทธา รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๑๐๕๒๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ” เพื่อให้การ
วิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอร้องเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชิต บุญทองเถิง)

รองคณบดี รักษาการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๐๗๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน คุณชนิษฐา ปลั่งกลาง

ด้วย นางสาวเชิญพร สีสุดทา รหัสประจำตัว ๕๕๘๒๑๐๕๒๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ” เพื่อให้การ
วิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชิต บุญทองแดง)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๐๗๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน คุณสุทิ ฝิวขาว

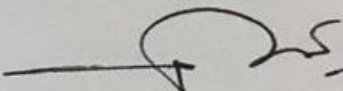
ด้วย นางสาวเชิญพร สีสุตทา รหัสประจำตัว ๕๕๘๒๑๐๕๒๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ” เพื่อให้การ
วิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุจิต บุญทองแดง)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๒/ว ๐๗๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๕๕๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน คุณอารณ์ มัวจะบก

ด้วย นางสาวเชิญพร สีสุดทา รหัสประจำตัว ๕๕๘๒๑๐๕๒๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ" เพื่อให้การ
วิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวงจิต ปวงทองแดง)

รองคณบดี รักษาการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

